

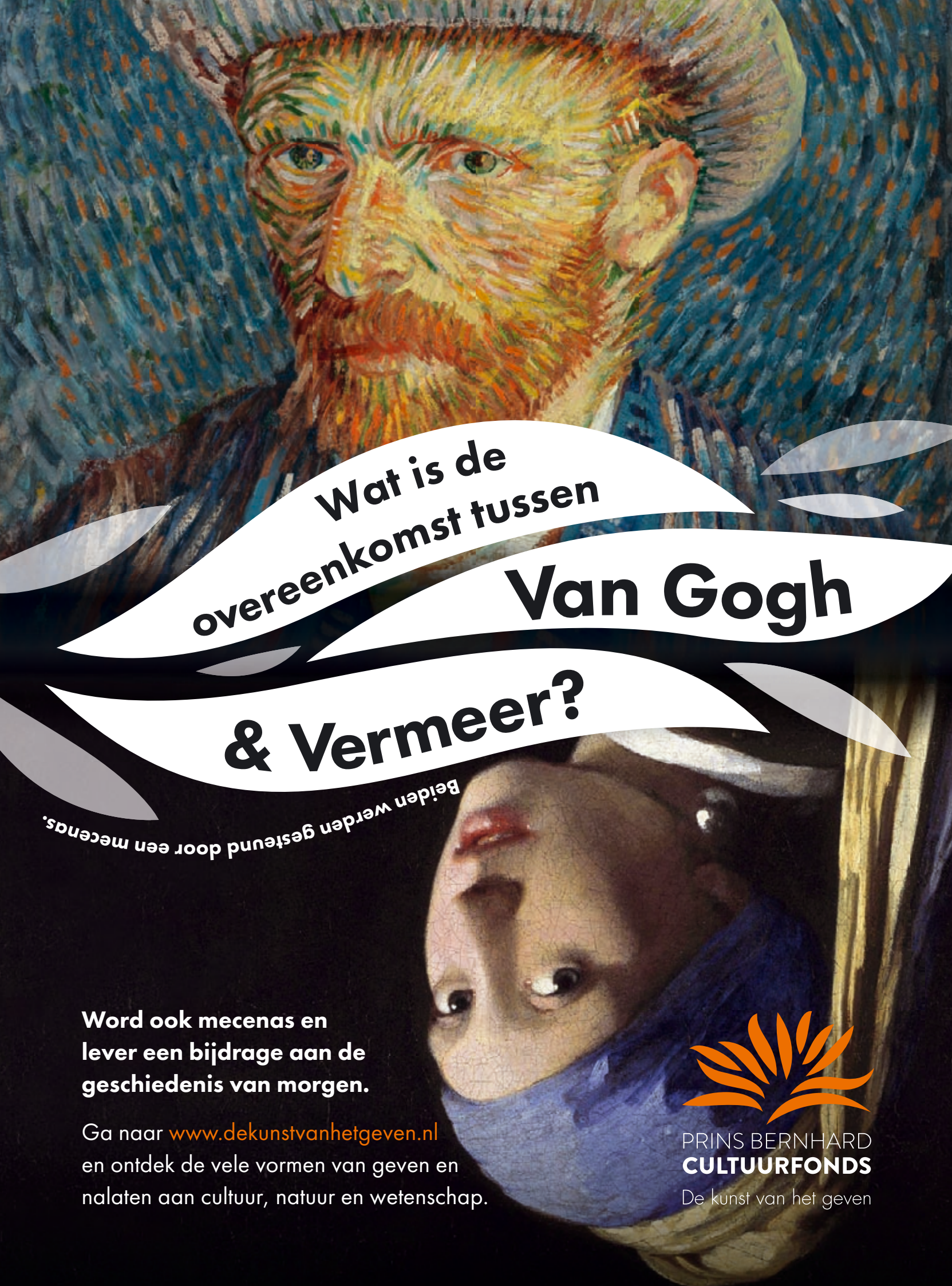
Hans van der Ploeg,
directeur VBO-Makelaar

‘Innoveren moet je willen, durven en doen’

10 Fiscaal manifest
‘Belastingen modern
en makkelijker’

16 Fusie
Douwe Egberts-
Mondelez

22 Veel fouten in
statuten ANBI's

Wat is de
overeenkomst tussen

Van Gogh

& Vermeer?

Beiden werden gesteund door een mecenas.

Word ook mecenas en
lever een bijdrage aan de
geschiedenis van morgen.

Ga naar www.dekunstvanhetgeven.nl
en ontdek de vele vormen van geven en
nalaten aan cultuur, natuur en wetenschap.

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS

De kunst van het geven

editie 7, september 2015

6 Identificeren met behulp van de notaris

‘Sterren op deugdelijk hang- en sluitwerk’, daarmee vergeleek Michaël van Straalen, voorzitter van MKB-Nederland, NotarisID eind 2014. Toen stond NotarisID nog in de kinderschoenen, inmiddels is het bijna klaar om in gebruik te nemen. Op 2 oktober wordt NotarisID gepresenteerd op het KNB-jaarcongres ‘Notaris in de digitale wereld’.

10 Notariaat komt met oplossingen voor fiscale knelpunten

Wat zijn de knelpunten in de fiscale wetgeving? En hoe kun je die oplossen? In het manifest ‘Belastingen moderner en makkelijker’ komt het notariaat met vijf voorstellen.

20 ‘Innoveren moet je willen, durven en doen’

Zeven jaar geleden stond VBO Makelaar er financieel beroerd voor. Dankzij de krachtige aanpak van het nieuwe bestuur en de directie staat de brancheorganisatie er nu weer rooskleurig voor. Hun motto: innoveer! *Notariaat Magazine* gaat in gesprek met directeur Hans van der Ploeg.

- 4 Nieuws
- 9 Intercollegiale toetsing gaat wijzigen
- 12 Vragen staat vrij
- 15 Column Nora van Oostrom-Streep
- 16 Fusie Douwe Egberts-Mondelez
- 19 Koffie: Irene van Dijk
- 22 Veel fouten in statuten ANBI's
- 26 En verder: Cars-Jan van Gool
- 28 Specialisten
- 31 Column Jef Oomen
- 32 KNB-nieuws
- 36 Tuchtrect
- 38 Personalia
- 38 Kanocolumn

Op de cover

VBO Makelaar-directeur Hans van der Ploeg vertelt op p. 20 waarom innovatie belangrijk is.

‘Angst voor verlies van privacy over nu al openbare gegevens van onroerendgoedzaken is “konijnengedrag”’

Nieuwe VvE-wet zorgt voor beter onderhoud appartementengebouwen

ONROEREND GOED

Het moet voor een Vereniging van Eigenaren (VvE) eenvoudiger worden om geld te lenen voor het groot onderhoud en de verduurzaming van het gebouw. Dit staat in de Wet verbetering verenigingen van eigenaars die in consultatie is gegaan. Doordat meer geld moet worden gespaard in het reservefonds en eenvoudiger kan worden geleend, kan de VvE het gebouw volgens minister Blok beter onderhouden.

In de wet was al geregeld dat een VvE verplicht is een reservefonds aan te houden; in de praktijk blijkt dat deze regeling nog niet voldoende is. In het wetsvoorstel wordt nu een verplichte vulling van het reservefonds voorgesteld, uitgaande van een meerjaren-

onderhoudsplan of van een reservering van 0,5 procent van de herbouwwaarde van het gebouw. Belanghebbenden hebben tot 30 september 2015 de tijd om te reageren op het conceptwetsvoorstel. Ook de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) kijkt naar de nieuwe wet. ●

“De advocatuur is nog altijd een apenrots, hoewel vrouwen de betere rechtenstudenten zijn, en vaak uitstekende advocaten.”

Frederieke Leeftang, bestuursvoorzitter van Boekel,
FD Persoonlijk 22 augustus 2015

Aantal verkochte woningen en executieveilingen stijgt

ONROEREND GOED

Het aantal verkochte woningen is met 32,7 procent het afgelopen jaar flink gestegen. Dit blijkt uit cijfers van het Kadaster. Vorig jaar juli werden 13.883 woningen verkocht, in dezelfde maand dit jaar waren dat er 18.422. De stijging geldt voor alle type woningen. Twee-onder-

een-kapwoningen stijgen het meest met 37,4 procent. De verkoop van appartementen steeg ‘slechts’ 25,1 procent. Ook het aantal executieveilingen is gestegen. In juli 2015 vonden 253 executieveilingen plaats, een stijging van 16,6 procent ten opzichte van juli 2014. ●

Notaris legaliseert digitaal levensdossier

DIGITALISERING

Het Nederlandse bedrijf LifeCourse heeft een website ontwikkeld waarop je een levensdossier kunt bijhouden. Dit dossier kan officieel worden gelegaliseerd door de notaris, waardoor het kan dienen als wilsverklaring en als alternatief of basis voor een testament. De site biedt toegang tot het bijbehorende softwareplatform met handige app waarmee de gebruiker alles wat hij mooi, belangrijk of indrukwekkend vindt, kan opslaan, bewaren en terugkijken. In het levensdossier kunnen ook doelen, plannen en wensen worden vastgelegd. De informatie in het dossier is beveiligd en niet toegankelijk voor derden. Alleen personen die door de gebruiker zijn geautoriseerd, hebben toegang wanneer dat nodig is. ●

Meer juridische vacatures in tweede kwartaal

ARBEIDSMARKT

Het aantal juridische vacatures is in het tweede kwartaal met meer dan 40 procent gestegen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Voornamelijk de overheid, zakelijke dienstverlening en intermediairs zijn op zoek naar juristen. Dit blijkt uit de analyse ‘Trends en ontwikkelingen op de Legal arbeidsmarkt over het tweede kwartaal van 2015’ van Yacht. Met name in de maand juni was er met 70 procent een forse groei van het aantal juridische vacatures te zien. ●

‘De Geefwijzer toont transparantie van een goed doel’

Wie bij schenken of nalaten een keuze wil maken uit ruim 7.000 goede doelen, kan nu terecht bij de Geefwijzer. De Kennisbank Filantropie en uitgever Sdu starten deze zomer met een online databank. Volgens directeur **Norbert van Berckel** van de Kennisbank kunnen notarissen met de Geefwijzer nog gericht advies geven.

7.000 goede doelen, is dat niet ontzettend veel?
‘Jazeker, dit zijn alleen nog maar de stichtingen die zelf informatie in de Kennisbank hebben gezet. Nederland telt in totaal ongeveer 60.000 stichtingen, verenigingen en kerkelijke instanties. Heel veel van die goede doelen ontstaan uit onvrede of een enorme drive van mensen om ergens iets aan te doen. Zij beginnen een stichting zonder te bedenken of een vergelijkbare stichting wellicht al bestaat.’

Op welke manier probeert de Geefwijzer dit overzichtelijk te maken?
‘Geefwijzer wil alle stichtingen in Nederland die zich in het filantropisch speelveld begeven op een centraal punt verzamelen. Dat is niet alleen handig voor potentiële donateurs, maar ook voor de goede doelen zelf. Met de Geefwijzer worden zij gevonden, terwijl daarvoor het publiek de naam van de stichting niet eens kende. Daarnaast toont de Geefwijzer hoe transparant een goed doel is.’

Waarom is die transparantie belangrijk?
‘Onder andere omdat de sector met regelmaat van de klok negatief in het nieuws komt. Je pakt dat niet aan door meer regeltjes op te zetten, maar door tegen die stichting te zeggen dat ze transparant moeten zijn. Laat zien wat fout gaat en wat je ervan hebt geleerd. Wanneer je op die manier informatie over je goedbedoelingsstichting aan donateurs of aan het publiek kunt laten zien, is de kans groot dat je de neuzen de goede kant uit krijgt.’

Hoe zouden notarissen de Geefwijzer kunnen gebruiken?
‘Mensen die hun nalatenschap willen regelen, worden door de notaris vaak gewezen op de honderd meest bekende goede doelen, zoals KWF Kankerbestrijding en Het Rode Kruis. Met de Geefwijzer heeft de notaris een extra hulpmiddel om cliënten met een specifieke vraag nog gericht te kunnen adviseren. Daarnaast kan de notaris ook een *trusted third party* zijn voor vermogensfondsen door ze te adviseren over het opzetten van een stichting. Hoe moeten ze dat doen, hebben ze de ANBI-status nodig, hoe vraag je die aan, waar moet zo’n fondsenstichting aan voldoen?’

Afwikkeling nalatenschap in Europa eenvoudiger

ERFRECHT

Op 17 augustus trad de Europese Erfrechtverordening (EEV) in werking. Hierdoor is de afwikkeling van grensoverschrijdende nalatenschappen binnen Europa eenvoudiger geworden. In Nederland is deze verordening van belang voor mensen met bezit in het buitenland, voor mensen die emigreren of langdurig in het buitenland verblijven en voor buitenlanders die in Nederland wonen.

Met de invoering van de EEV geldt één erfrecht bij de afwikkeling van internationale nalatenschappen. Standaard zal het erfrecht van het land waar iemand woont (ook wel ‘gewone verblijfplaats’ genoemd) van toepassing zijn op de afwikkeling van zijn nalatenschap. Men kan van deze standaard afwijken door in zijn testament te kiezen voor het erfrecht van het land van zijn nationaliteit.

CNUE

Voorzitter Jean Tarrade van de CNUE, het Europees samenwerkingsverband van notarissen, is blij met de invoering van de EEV. Hij zegt dat de verordening het leven eenvoudiger maakt voor burgers en beroepsbeoefenaars, zoals notarissen. De CNUE heeft een nieuwe website gelanceerd met informatie over de Europese Erfrechtverordening (www.successions-europe.eu). ●

Ondertussen op Twitter

#Socialmedia

Het in werking treden van de Europese Erfrechtverordening (EEV) gaat ook op Twitter niet onopgemerkt voorbij. Niet alleen notarissen of notariskantoren twitteren erover,

maar ook veel andere juridische professionals. De nadruk wordt gelegd op het belang van de EEV, bijvoorbeeld bij het erven van een vakantiehuis in het buitenland.

Peter Kooijman @pckooijman Notaris Rotterdam

Vanaf vandaag is de afgifte van een Europese verklaring van erfrecht mogelijk. In Nederland wordt dat door de notaris gedaan. Erkend in EU.

André Nuytinck @profnuytinck Hoogleraar privaatrecht

Een zeer belangrijke dag voor het internationale erfrecht: vandaag is de Europese Erfrechtverordening in werking getreden.

De Advocatenwijzer @AdvocaatWijzer

Het #erven van een #vakantiehuis in Frankrijk is sinds vandaag een stuk makkelijker. #Europese #erfrecht #verordening

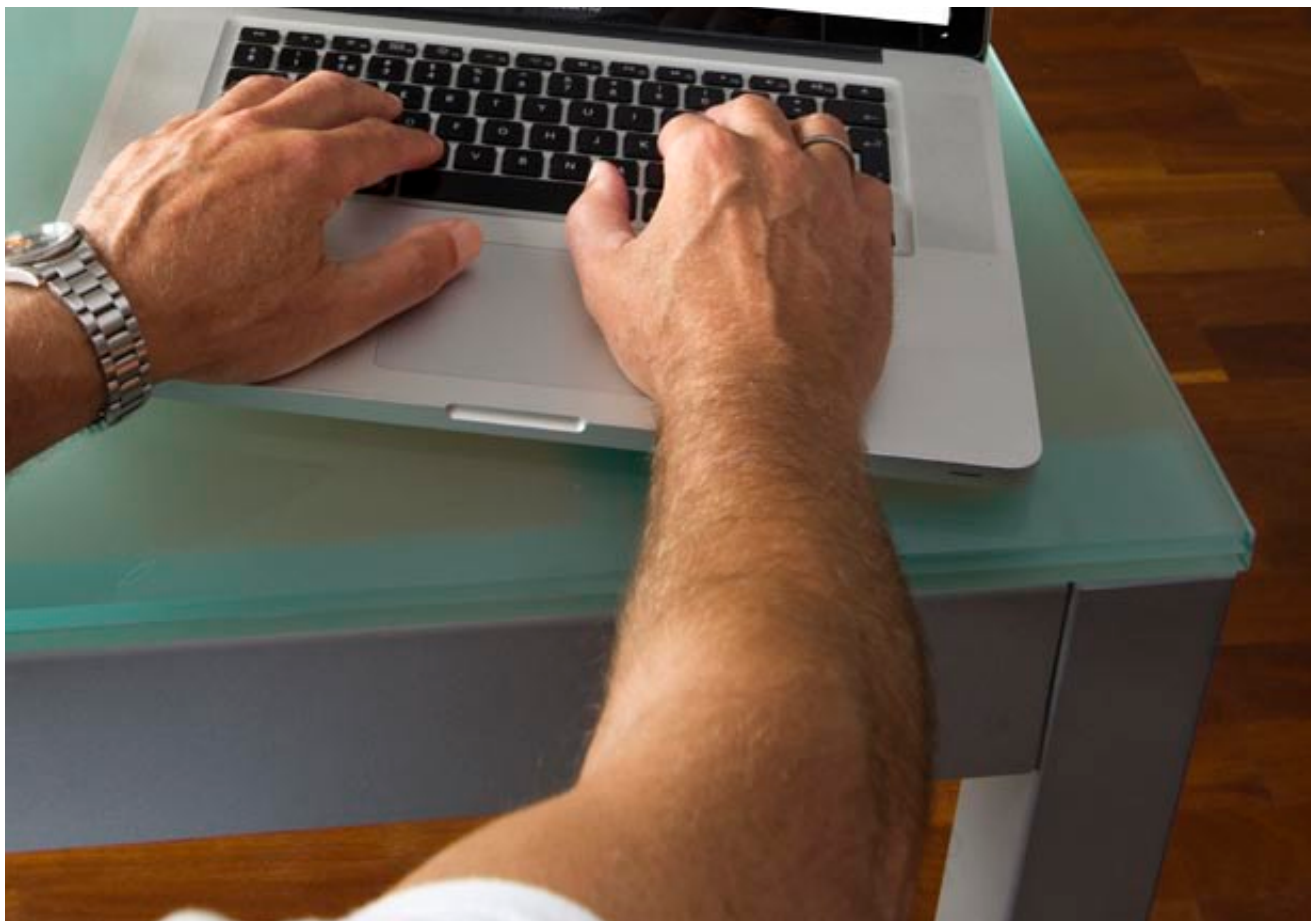

Conseil des Notariats de l'Union Européenne (CNUE) @EUnotaries
Regulation (EU) No 650/2012 on international successions enters into application today <http://www.notaries-of-europe.eu/index.php?pageID=12470> ...

NotarisID

Identificeren met behulp van de notaris

‘Sterren op deugdelijk hang- en sluitwerk’, daarmee vergeleek Michaël van Straalen, voorzitter van MKB-Nederland, NotarisID eind 2014. Toen stond NotarisID nog in de kinderschoenen, inmiddels is het bijna klaar om in gebruik te nemen. Op 2 oktober wordt NotarisID gepresenteerd op het KNB-jaarcongres ‘Notaris in de digitale wereld’.

TEKST Jessica Hendriks | BEELD Truus van Gog

Een middel waarmee de burger zich veilig kan identificeren via internet. Dat is kort gezegd wat een NotarisID is. Een identificatiemiddel waarvoor gegevens zijn gebruikt die de notaris heeft gecontroleerd. De *trust* komt dus van de notaris. Hoe werkt het? De notaris stelt de identiteit vast, leest digitaal de gegevens uit van het identiteitsbewijs en voert controles uit in de verschillende basisregistraties. Deze gegevens zet hij in een depot, inclusief de door de consument zelfgekozen gebruikersnaam. De consument krijgt van de notaris een

eenmalig te gebruiken activatiecode.

Vervolgens downloadt hij de NotarisID-applicatie op zijn smartphone of tablet, voert de eenmalige code in en kiest zelf zijn persoonlijk pincode. De gegevens van de consument worden opgeslagen in een online depot: het Depot Notariële Attributen (DNA).

ZORGVERZEKERAARS EN WEBWINKELS

Een consument heeft nu een betrouwbare digitale identiteit. Maar wat kan hij daarmee? En wie heeft hier belang bij? Bernadette Verberne, afdelingsmanager ICT en Procesoptimalisatie bij de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) legt uit. ‘Denk aan alles wat

je online doet. Overal heb je tegenwoordig inloggegevens of wachtwoorden voor nodig om jezelf te identificeren, maar hoe betrouwbaar is dit? Dienstenaanbieders, zoals zorgverzekeraars en webwinkels, hebben baat bij een betrouwbaar identificatiemiddel. Daarmee voorkomen ze misbruik van privacygevoelige informatie voor derden en gaan ze fraude tegen. Vooral dat laatste is iets waar partijen, zoals VNO-NCW, heel erg mee bezig zijn.’ De dienstenaanbieders verzoeken hun klanten om bij de notaris kosteloos een NotarisID te halen waarmee zij zich altijd kunnen identificeren als ze inloggen. De aanbieder weet dan zeker dat degene die inlogt, ook is wie hij zegt te zijn. ‘Deze dienstenaanbieders krijgen geen persoonsgegevens van de klant’, benadrukt Robert Heinen van Van Brug Software die de technische kant voor zijn rekening neemt. ‘De consument krijgt via zijn app de vraag

‘De rechtszekerheid in Nederland digitaliseert in hoog tempo’

of het goed is dat een zorgverzekeraar of webwinkel zijn of haar gegevens checkt. Dienstenaanbieders zijn dus raadpleger en geen bewerker.’ NotarisID is hierover al in gesprek met bijvoorbeeld een detachingsbureau en een makelaar van persoonsgegevens.

SLEUTELROL

NotarisID is volgens Verberne bij uitstek een product waarmee het notariaat zich als leverancier van vertrouwen goed zichtbaar kan maken in het maatschappelijk digitale domein. Dat is dan ook een van de redenen waarom de KNB dit project is gestart. ‘De rechtszekerheid in Nederland digitaliseert in hoog tempo. Met NotarisID als basis voor digitaal vertrouwen en de mogelijkheden voor producten en diensten die daarvan gebruik kunnen maken, laat het notariaat zien een sleutelrol te vervullen.’ Het beheersbaar maken van risico’s en de zorg

voor rechtszekerheid passen van oudsher bij de rol van de notaris. Dat juist de beroepsorganisatie het initiatief voor NotarisID neemt, is volgens Verberne logisch. ‘Het is een strategisch project voor het notariaat. Hiermee geven we het notariaat een goede positie in de toekomst. We kunnen toch niet laten gebeuren dat een leverancier een identificatie- en authenticatiemiddel op de markt brengt waarbij hij gebruikmaakt van de *trust* van notarissen zonder dat het notariaat zelf een vinger in de pap heeft hoe dit gebeurt?’ De KNB heeft hier ook verantwoordelijkheid in. De beroepsorganisatie heeft de Stichting Rechtszekerheid Digitaal opgericht om hier verder vorm aan te geven. Deze stichting ontwikkelt en bewaakt normen en richtlijnen voor het gebruik en de toepassing van digitale producten die worden gebruikt in de professionele dienstverlening waarbij het notariaat betrokken is.

INKOMSTEN

Voor de burger zijn er aan het verkrijgen van een NotarisID geen kosten verbonden, maar als het notariaat voldoende NotarisID’s verstrekt, komen hier voldoende inkomsten uit die de kosten voor het notariaat dekken. Partijen die op NotarisID vertrouwen, zullen voor hun bevraging gaan betalen. ‘Hoe meer NotarisID’s je als notaris verstrekt, hoe interessanter het kan worden’, aldus Verberne. ‘Maak hier gebruik van. Bied bijvoorbeeld bij iedere akte of adviesgesprek een NotarisID als service. Je hebt ze dan toch aan tafel en het identificatieproces is al doorlopen.’ Thuiswinkel.org becijferde dat er in het eerste kwartaal van 2015 zo’n 35,6 miljoen internetaankopen zijn gedaan. Dit is een stijging van 19 procent ten opzichte van vorig jaar. In totaal is er met deze internetaankopen 4,35 miljard euro uitgegeven. ‘De verwachting is dat het aantal internetaankopen verder stijgt als door de zekerheid van NotarisID ook producten die aan een leeftijd gebonden zijn, kunnen worden verkocht’, zegt Verberne.

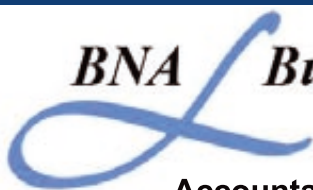
MULTIMIDDELENSTRATEGIE

NotarisID doet mee met het project van de overheid om tot een elektronisch identificatiestelsel te komen waartoe meer leveranciers van authenticatiemiddelen kunnen toetreden (Idensys). Het doel hiervan is een opvolger te bieden voor de bestaande DigiD. ‘DigiD is een verouderd middel en kampt met veiligheidsproblemen. De overheid werkt aan een vervanger die beter is. Daarnaast is de wens om naar een multimiddelenstrategie te gaan. Vergelijkbaar met betaalsysteem iDeal kun je in de toekomst met Idensys kiezen welk authenticatiemiddel je wilt gebruiken. De overheid wil dus meer alternatieven uit de markt die voldoen aan de vastgestelde eisen. NotarisID is hier een van’, zegt Verberne. ‘Wij zijn ons project niet gestart met de intentie om deel te nemen aan Idensys’, voegt ze toe. ‘We hebben eerst gekeken wat voor product NotarisID precies moest worden. Toen bleek dat we een product konden bieden dat goed aansluit bij de behoefte van de consument, zijn we gaan kijken naar andere aanbieders in dit speelveld. Dat was een mooi moment om met de pilots van de overheid mee te doen.’

VOLMACHTEN

NotarisID wordt op 2 oktober tijdens het jaarcongres van de KNB ‘Notaris in de digitale wereld’ gepresenteerd. Tot april is er vervolgens tijd uitgetrokken om het product verder te ontwikkelen. Verberne en Heinen hebben er vertrouwen in. In de toekomst zijn er genoeg toepassingen te bedenken waar NotarisID voor gebruikt kan worden. ‘De notaris is toch de leverancier van vertrouwen. Je zou bijvoorbeeld met je NotarisID de zaken van iemand anders kunnen behartigen. De notaris geeft je een volmacht en verwerkt deze ook in het depot waardoor die aan je digitale identiteit is gekoppeld’, aldus Heinen. ‘Los van het pilottraject van de overheid kan iedereen – die een hoogwaardig identificatiemiddel wil – nu al met ons in gesprek. Dat is toch prachtig?’, besluit Verberne. ■

Nu is er de *BNApp!*

BNA Bureau Notariaat & Advocatuur

Meesters in accountancy

Accountancy is ons vak, het notariaat ons specialisme

BNA is in 1987 als administratiekantoor voor het notariaat begonnen. Nu ruim 25 jaar later zijn wij uitgegroeid tot de grootste branche-accountant binnen het Notariaat. Bureau Notariaat & Advocatuur is:

- Financiële administratie
- Fiscaal advies & aangiften
- Bedrijfsvergelijking
- Managementinformatie
- Jaarrekening & advies
- Salarisadministratie
- Hulp bij ontslagprocedures
- Opvolging & ondernemingsplannen

Wij helpen u graag bij het tactisch schaakspel dat de notariële onderneming tegenwoordig is. Wij zijn uw Branche-Accountant!

Oude Utrechtseweg 26-28, 3743 KN Baarn
Postbus 1008, 3740 BA Baarn

T: 035 693 64 44
F: 035 693 95 55

info@bna-lodder.com
www.deNotarisPraktijk.nl

Voor uw fiscale en bijbehorende juridische vraagstukken in

ITALIE:

Mr GÉRARD PRINSEN
Fiscaal-en notarieel jurist

Ruim 20 jaar werkzaam in Italië als fiscaal adviseur op diverse terreinen, o.a. onroerend-goed- en bedrijfsoverdrachten, afwikkeling van nalatenschappen, emigratie.

mobile: (+39) 335 283254
e-mail: info@italytax.eu
website: www.italytax.eu

personeelsadvies

- Vacatures
- Werving & Selectie
- Interim personeel
- (team) Coaching
- Outplacement
- HR advies
- Opvolging

www.raatnotariaat.nl

info@raatnotariaat.nl
(055) 576 2669 - 0650522763

VERTROUWDE NAAM IN ACCOUNTANCY VOOR HET NOTARIAAT

QUAESITOR

ACCOUNTANCY & ADVIES

JAARREKENINGEN • BEDRIJFSOPVOLGING • ADVISERING • PRAKTIJKOVERNAME
PRAKTIJKWAARDERING • UITGAVE BEDRIJFS- EN SALARISRAPPORTAGES

nieuw adres:

POSTBUS 3013 1801 GA ALKMAAR 072-5180060 info@quaesitor.nl www.quaesitor.nl

*Intercollegiale
toetsing gaat
wijzigen*

Diepgaander en intensiever toetsen

Soms is het tijd voor verandering. Zo ook voor het auditstelsel van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB). Alle notariskantoren zijn eind 2015 twee keer bezocht. 'Tot nu toe waren de audits vooral een instrument om processen te toetsen. De behoefte aan audits die de inhoudelijke kwaliteit beoordelen, is toegenomen. Dus is het tijd om het stelsel onder de loep te nemen', aldus KNB-bestuurslid Teun van Dijk.

TEKST Jessica Hendriks | BEELD Truus van Gog

Zie het als de periodieke apk voor een auto. Je voertuig wordt gecheckt en je krijgt te horen of alles nog in orde is of dat je er iets aan moet – laten – doen. Daar jaarlijks naar laten kijken, is belangrijk. Zo weet je of alles nog in orde is en welke gebreken je kunt verwachten. Zo is het ook met de audits van de KNB. De beroepsorganisatie voert met een regelmatige interval peer reviews uit. Deze zijn onderdeel van de verbetercyclus. Een auditor verzamelt informatie, signaleert en beschrijft normschendingen en benoemt verbeterpotentieel. Stuit een auditor op fraude, misdrijven of grove identiteitsschendingen, dan rapporteert hij de bevindingen en wordt de zaak overgedragen aan toezichthouder Bureau Financieel Toezicht (BFT). Dit laatste gebeurt niet vaak. In de eerste helft van 2015 werden 134 toetsingen gedaan. 115 keer werd geconstateerd dat het kantoor aan de eisen voldoet, waarbij in 9 gevallen nog

een administratieve onvolkomenheid moest worden rechtgezet. 12 keer werd geconstateerd dat het kantoor niet volledig voldoet en dat binnen drie maanden een of meer verbeteringen moesten worden doorgevoerd. Het was in geen van de gevallen nodig om de zaak over te dragen aan het BFT.

DIEPGAANDER EN INTENSIEVER

Om automatisen in het toezicht te voorkomen, verandert het toetsingsstelsel iedere drie tot zes jaar. Eind 2015 zal ieder kantoor in die periode tweemaal zijn bezocht voor een peer review. Dit is aanleiding tot een herziening van het stelsel. Teun van Dijk: 'We gaan naar verschillende mogelijkheden kijken. Zo is er behoefte aan diepgaander en een intensievere manier van toetsen. Collega's zien een peer review ook een beetje als moment om te sparren met een vakgenoot. Op die manier onderscheidt ons horizontale toezicht zich enorm van het verticale toezicht van bovenaf. Maar als er wel iets aan de hand is op een kantoor, moet dit wel worden aangepakt.' 'Om voldoende informatie te kunnen verzamelen en een gedegen dossier te kunnen opbouwen, kan het bijvoorbeeld bij sommige kantoren noodzakelijk blijken een meerdaagse intensieve audit te laten uitvoeren. Dit door een team van bijzonder beheer auditoren', aldus het bestuurslid. Tegelijkertijd wordt er ook gekeken naar de mogelijkheid tot vermindering van de belasting voor kantoren die zelf

al werk maken van kwaliteitsverbetering. Ook moet de aansluiting tussen de activiteiten van BFT en KNB worden verbeterd.

VISIE OP TOEZICHT

Een groep van tien (oud) auditoren helpt de KNB bij de concrete invulling van de herijking. Dit advies moet eind 2015 gereed zijn. Tegelijkertijd wordt er een visie op toezicht geformuleerd door een speciale werkgroep die bestaat uit drie notarissen en twee externen. De visie gaat in op de afbakening tussen toezicht en toetsing; welke inspanningen doet de toezichthouder en welke de beroepsgroep zelf? In de te formuleren visie wordt ingegaan op de rol van het BFT en de verwachting van de beroepsgroep ten aanzien van effectief en efficiënt toezicht. Hierbij zijn onder meer duidelijke afspraken nodig met de toezichthouder over gegevensuitwisseling en terugkoppeling. De visie wordt in het eerste kwartaal van 2016 verwacht.

OVERLEG TUSSEN KNB EN BFT

Van Dijk verwacht dat het nieuwe stelsel in de tweede helft van 2016 van start gaat. Onderdeel daarvan moet ook een actieve inrichting van een overlegcommissie tussen KNB en BFT worden. Dit is onderdeel van een convenant uit 2012. Van Dijk: 'We zijn hierover druk in gesprek met het BFT. Onze voorkeur gaat in ieder geval uit naar informatieuitwisseling en afstemming van onderzoeken. Algemene trends en ontwikkeling zullen hier ook deel van uitmaken.' 'Ons auditsysteem dient als voorbeeld voor andere beroepsorganisaties. Het was al goed, maar wordt door deze aanpassingen alleen maar beter.' ■

*'De behoefte
aan audits die
de inhoudelijke
kwaliteit beoordelen,
is toegenomen'*

Notariaat komt met oplossingen voor fiscale knelpunten

Wat zijn de knelpunten in de fiscale wetgeving? En hoe kun je die oplossen? In het manifest 'Belastingen moderner en makkelijker' komt het notariaat met vijf voorstellen.

| TEKST Wilma van Hoeflaken

Er komt een belastingherziening aan en daar kunnen wij vanuit de notariële beroepspraktijk een bijdrage aan leveren. Vanuit die gedachte stelde de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) begin januari de issuegroep Fiscaliteit in. Welke fiscale knelpunten ziet het notariaat? En wat kun je daaraan doen? 'Toen duidelijk werd dat de aangekondigde belastingherziening er voorlopig niet zou komen, zijn we toch doorgegaan', zegt KNB-bestuurslid Anne-Marie Smelt. Het resultaat is het manifest 'Belastingen moderner en makkelijker'. Sommige voorstellen uit het manifest worden wellicht pas actueel bij een stelselherziening, andere kunnen zo meegenomen worden in het Belastingplan 2016. Volgens Smelt, lid van de issuegroep Fiscaliteit, kan de politiek baat hebben bij de ervaringen van het notariaat. 'Het notariaat staat midden in de samenleving. Iedereen komt minstens eens in zijn leven in contact met een notaris. Mensen stellen huwelijksvoorwaarden op, ze kopen een huis, ze scheiden, ze maken een testament, ze dragen hun familiebedrijf over. Daar zitten juridische kanten aan, maar ook fiscale. Daardoor hebben notarissen veel zicht op de manier hoe fiscale wetgeving in de praktijk van alledag uit-

pakt. Met die kennis heeft de issuegroep dit manifest geschreven. Wij willen graag met de politiek in gesprek over de fiscale knelpunten die we signaleren en over de oplossingen die we aandragen.' De onderwerpen uit het manifest betreffen vermogensovergang in de meest uiteenlopende situaties.

1

MODERNISERING ERFBELASTING

'De erfbelasting sluit niet aan bij de huidige samenleving, laat staan bij de toekomstige samenleving', zegt Lucienne van der Geld, juridisch directeur van Netwerk Notarissen, docent notarieel recht aan de Radboud Universiteit Nijmegen en lid van de issuegroep Fiscaliteit. De vrijstellingen in de erfbelasting gelden voornamelijk voor gehuwden en mensen die al lang samenwonen, en voor kinderen. In de praktijk zijn er steeds meer singles, mensen met LAT-relaties of met wisselende relaties en mensen zonder kinderen. Volgens prognoses van het Centraal Bureau voor de Statistiek zal het aantal alleenstaanden toenemen. Ook zullen er minder mensen kinderen krijgen. 'Daarom bepleiten wij onderzoek naar modernisering van de vrijstellingen in de erfbelasting', zegt Van der Geld. 'Nu staan familiebanden centraal. Maar waarom zouden mensen zelf niet iemand

mogen aanwijzen aan wie ze de vrijstelling toekennen?' Er zijn verschillende mogelijkheden om, ook budgettair neutraal, de erfbelasting zo aan te passen dat die meer aansluit bij de wensen van een steeds grotere groep burgers. 'Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat de vrijstelling voor partners (nu ruim 633.000 euro) lager wordt. Je zou kunnen onderzoeken hoe groot de groep is die deze vrijstelling werkelijk volledig kan benutten.'

2

VEREENVOUDIGING OVERDRACHT BIJ FAMILIEBEDRIJVEN

In verband met de continuïteit van ondernemingen bestaan er diverse fiscale faciliteiten voor bedrijfsoverdrachten. 'Deze regelingen sluiten niet op elkaar aan', zegt Martin Schoenmaker, wetenschappelijk medewerker bij Van Ewijk Estate Planning, docent estate planning aan de Radboud Universiteit Nijmegen, lid van de wetenschappelijke adviesraad (WAR) van de EPN en lid van de issuegroep Fiscaliteit. 'Bij bedrijfsoverdracht krijgen ondernemers te maken met erfbelasting, schenkbelasting, inkomstenbelasting en als er sprake is van overdracht van een bedrijfsspan, ook met overdrachtsbelasting. Voor al deze belastingen gelden verschillende regels en voorwaarden.' Als voorbeeld noemt hij de schenking van aandelen in een vennootschap met een onderneming. Anders dan voor de bedrijfsopvolgingsfaciliteit in de schenkbelasting geldt voor de doorschuiffaciliteit in de inkomstenbelasting als voorwaarde dat degene die de aandelen ontvangt, op dat moment ten minste 36 maanden werknemer van de vennootschap is geweest. Een ander

Een schenkingsvrijstelling bij studies is een fiscaalvriendelijke vorm van crowdfunding waarmee je de kenniseconomie ondersteunt

voorbeeld betreft de situatie waarin een bedrijfspand wordt verhuurd aan de eigen bv. Anders dan voor de bedrijfsopvolgingsfaciliteit in de schenkbelasting geldt bij een volledige bedrijfsoverdracht geen vrijstelling voor de overdrachtsbelasting. Evenmin kan gebruik gemaakt worden van de doorschuiffaciliteit in de inkomstenbelasting. Schoenmaker: 'Wij pleiten ervoor de voorwaarden van de verschillende regelingen te vereenvoedigen en te uniformeren.'

3 VEREENVOUDIGING EIGENWONINGREGELING

'De eigenwoningregeling is een lappendeken', zegt Van der Geld. 'Sinds de herziening van de inkomstenbelasting in 2001 is de eigenwoningregeling al heel wat keren ingrijpend veranderd.' In de praktijk leiden deze wijzigingen vaak tot problemen. Bijvoorbeeld als na een echtscheiding een van de partners in de echtelijke woning blijft wonen en de volledige hypotheek voor zijn of haar rekening neemt. Van der Geld: 'Dan heeft diegene een berekening gemaakt en is tot de conclusie gekomen dat hij of zij de hypotheeklasten zelfstandig kan opbrengen. Wat mensen niet weten, is dat de helft van de lening omgezet moet worden in een lineaire of annuïteitenhypotheek. Met als gevolg dat de woonlasten voor dat deel van de lening hoger uitpakken.' Dit knelpunt kan verholpen worden door de overgangsregeling voor de aflossingsvrije lening uit te breiden. Of door het bedrag dat de ene ex-partner schuldig is aan de ander te kwalificeren als eigenwoningschuld, ook als dat geen annuïtaire of lineaire lening is. Maar

ook bij overlijden, trouwen of samenwonen kan de eigenwoningregeling onbegrijpelijk of onbillijk uitpakken, stelt Van der Geld. Daarom pleit de issuegroep voor aanpassing en vereenvoudiging.

4 MODERNISERING ERFBELASTING EN RECHTVAARDIGER BELASTINGRENTE

Wie wil voorkomen dat er belastingrente betaald moet worden over de erfbelasting, moet binnen 3,5 maand na het overlijden een volledige aangifte erfbelasting doen of binnen 5 maanden vragen om een voorlopige aanslag. Dat laatste betekent dat er een schatting gedaan moet worden en dat er misschien ook al betaald moet worden. 'In de praktijk is deze termijn niet realistisch', stelt Schoenmaker. 'Nalatenschappen zijn vaak complex en er moet veel informatie verzameld worden. Dat red je niet in een paar maanden.' Daarom pleit de issuegroep voor een verlenging van de aangiftetermijn naar 12 maanden. De belastingrente is wettelijk minimaal 4 procent. 'Dat is te hoog', zegt Schoenmaker. 'Onder de huidige marktomstandigheden is dat niet te betalen uit het rendement van de nalatenschap.' Het komt vaak voor dat nabestaanden een huis erven, dat vervolgens lang te koop staat. 'Stel dat over het huis 100.000 euro erfbelasting verschuldigd is. Dan zit je na 19 weken al op bijna 1.500 euro belastingrente. Ondertussen levert dat huis geen rendement op, maar kost het juist geld. Dat is aan burgers niet uit te leggen.'

5

DOELVRIJSTELLINGEN VOOR DE SCHENKBELASTING

Tot januari 2015 mochten mensen tijdelijk 100.000 euro belastingvrij schenken als dit geld gebruikt zou worden voor een eigen woning. 'Hiermee werd gestimuleerd dat hypotheeken werden afgelost en dat de woningmarkt in beweging kwam', zegt Van der Geld. 'Het was een populaire maatregel, waar veel mensen gebruik van hebben gemaakt. Zo kun je gewenst gedrag stimuleren.' In het manifest worden vergelijkbare schenkingsvrijstellingen bepleit om de eigen woning te verduurzamen, bijvoorbeeld door het aanbrengen van isolatie en de aanschaf van zonnepanelen. Voor een gemiddelde woning kost het aanbrengen van zonnepanelen en het isoleren van dak, vloer en glas zo'n 20.000 euro. 'Je kunt mensen de mogelijkheid geven een ander belastingvrij 20.000 euro te schenken op voorwaarde dat de ontvanger de schenking binnen 2 jaar gebruikt om zijn woning te verduurzamen.' Ook bepleiten de opstellers van het manifest een schenkingsvrijstelling als de schenking gebruikt wordt voor een studie. Nu is een dergelijke vrijstelling er alleen voor extreem dure studies, niet voor reguliere opleidingen. 'Het studiefinancieringsstelsel is veranderd en studenten moeten lenen of zoeken naar andere inkomstenbronnen', zegt Van der Geld. 'Als je een schenkingsvrijstelling geeft bij studies, introduceer je een fiscaalvriendelijke vorm van crowdfunding waarmee je de kenniseconomie ondersteunt.' ■

In deze rubriek beantwoordt een panel van in- en/of externe deskundigen allerlei vragen van (kandidaat-) notarissen. Die kunnen gaan over arbeidsvoorwaarden, verzekeringen, de notariële praktijk of een ander onderwerp.

Brian Bouterse
| Helpdeskmedewerker KNB

Willem Geselschap
| Manager Praktijkzaken KNB

Jacco Sjerps
| Juridisch adviseur KNB

Lineke Minkjan
| Adviseur internationale zaken KNB

Hoe werkt de tijdelijke verruiming van de doorverkooptermijn van artikel 13 Wet op belastingen van rechtsverkeer (WBR) sinds 1 januari 2015?

Jacco Sjerps: Bij doorverkoop van onroerende zaken geldt voor de overdrachtsbelasting een tijdelijke verruiming van de zesmaandstermijn van artikel 13 WBR. Deze wordt verruimd tot 36 maanden wanneer 'de vorige verkrijging' heeft plaatsgevonden tussen 31 augustus 2012 en 1 januari 2015. Het ministerie van Financiën legt 'de vorige verkrijging' in artikel 3 Uitvoeringsbesluit belastingen van rechtsverkeer uit als 'een vorige verkrijging'. Voor elke verkrijging die plaatsvond tussen 31 augustus 2012 en 1 januari 2015 geldt een termijn van 36 maanden. Voor verkrijgingen vanaf 1 januari 2015 geldt weer een termijn van 6 maanden. Dit werkt volgens het ministerie in een voorbeeld als volgt.

- Levering A-B op 1 december 2012, koopsom 100.000 euro: heffing over 100.000 euro.
- Doorlevering B-C op 1 december 2014,

koopsom 120.000 euro: artikel 13 WBR van toepassing voor 100.000 euro, dus heffing over 20.000 euro. Voor de verkrijging door B geldt een termijn van 36 maanden, dus deze komt in mindering.

- Doorlevering C-D op 1 maart 2015, koopsom 130.000 euro: artikel 13 WBR van toepassing voor 120.000 euro, dus heffing over 10.000 euro. Voor de verkrijgingen door B en C geldt een termijn van 36 maanden, dus deze komen in mindering.
- Doorlevering D-E op 1 juni 2015, koopsom 140.000 euro: artikel 13 WBR van toepassing voor 130.000 euro, dus heffing over 10.000 euro. Voor de verkrijgingen door B en C geldt een termijn van 36 maanden en voor de verkrijging door D geldt een termijn van 6 maanden, dus deze komen in mindering.
- Doorlevering E-F op 1 februari 2016, koopsom 140.000 euro: artikel 13 WBR van toepassing voor 20.000 euro, dus heffing over 120.000 euro. Alleen de verkrijging door C komt in mindering. Voor de verkrijging door C geldt een termijn van 36 maanden. De verkrijging door F valt binnen deze 36 maanden. Sinds de verkrijging door B is meer dan 36 maanden verlopen. Voor de verkrijgingen door D en E geldt een termijn van 6 maanden. De verkrijging door F valt buiten deze 6 maanden. •

Hoe vind ik snel informatie over het recht in andere Europese landen?

Lineke Minkjan: De Raad van notarissen in Europa (CNUE) heeft verschillende sites met informatie over het recht in de verschillende lidstaten. Die worden steeds geactualiseerd. Dit jaar is bijvoorbeeld de site over kwetsbare ouderen aangevuld met een onderdeel over kwetsbare minderjarigen (www.the-vulnerable.eu).

En naar aanleiding van de Europese Erfrechtverordening is er deze maand een geheel vernieuwde site over het erfrecht gekomen (www.successions-europe.eu). Op 17 september gaat een site over onroerend goed de lucht in. De sites zijn bedoeld voor het gewone publiek en voor notarissen die snel een eerste indruk willen krijgen. Voor wat verdergaande informatie bemiddelt het Europees Notarieel Netwerk (www.enn-rne.eu). Verder zijn via www.notaries-directory.eu alle 40.000 notarissen in Europa te vinden met hun vestigingsplaats en de talen die zij spreken. •

Waar kan ik veilig terecht met signalen over notarissen, kandidaat-notarissen en toegevoegd notarissen?

Willem Geselschap: Het komt geregeld voor dat leden van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) signalen krijgen over andere leden waarvan zij eigenlijk vinden dat hier wel wat mee moet gebeuren in het belang van het notariaat. In veel gevallen zal het lid dat het signaal ontvangt niet direct een rol voor zichzelf weggelegd zien. Het is echter wel in belang van de eer en aanzien van het notariaat en in het belang van het lid waar het signaal over gaat dat hierop actie wordt ondernomen. De KNB kent voor dit soort situaties een zogeheten klokkenluidersregeling. Als u bekend bent met signalen over notarissen, dan kunt u die melden bij de afdeling Praktijkzaken van de KNB. De KNB registreert vervolgens deze signalen. Een signaal kan leiden tot een melding aan het Bureau Financieel Toezicht (BFT), een direct contact met de betrokken notaris of – indien onderbouwing ontbreekt – eenvoudig enkel een registratie. In het laatste geval kan een signaal in combinatie met andere signalen op een later tijdstip nog reden vormen om één van de eerste twee opties toe te passen. De naam van de melder wordt door de KNB niet bekendgemaakt, tenzij hiertoe een wettelijke plicht bestaat, omdat dit bijvoorbeeld wordt gevorderd door een rechter. Zo wordt de positie van de melder beschermd en kunnen zonder persoonlijke risico's meldingen worden gedaan. De KNB neemt geen anonieme meldingen in ontvangst, omdat er dan onvoldoende mogelijkheid is om de melding op haar merites te beoordelen. ●

Hebt u ook een vraag?

Mail naar nm@knb.nl en wij zorgen dat deze beantwoord wordt.

Wanneer moet ik een nieuw beroepscertificaat aanvragen?

Brian Bouterse: De informatie die op het beroepscertificaat is vastgelegd, moet juist zijn, het beroepscertificaat mag niet zijn verlopen en niet zijn ingetrokken. Een beroepscertificaat bevat de volgende persoonsgebonden informatie: naam, e-mailadres en beroep (notaris, toegevoegd notaris of kandidaat-notaris). De informatie op een beroepscertificaat kan niet worden aangepast. Wanneer één van de op het beroepscertificaat opgeslagen gegevens wijzigt of wanneer de verloopdatum wordt bereikt, moet er een nieuw beroepscertificaat worden aangevraagd. Voor het bereiken van de verloopdatum informeert de certificaatleverancier u doorgaans per e-mail, maar het is aan te raden dit zelf ook in de gaten te houden. Een verlopen beroepscertificaat is niet bruikbaar. Overigens wordt bij een schorsing, ongeacht de duur daarvan,

het beroepscertificaat ingetrokken en daarmee definitief onbruikbaar. Na het beëindigen van de schorsing dient er een nieuw beroepscertificaat te worden aangevraagd. Bij verlies of diefstal of het vermoeden van misbruik van het beroepscertificaat zal dit zo spoedig mogelijk moeten worden doorgegeven aan de certificaatleverancier. Vervolgens wordt het certificaat direct ingetrokken en daarmee onbruikbaar. Ook dan zal een nieuw beroepscertificaat moeten worden aangevraagd. Houd er rekening mee dat de procedure van aanvraag, verificatie en uitgifte van een beroepscertificaat enige tijd in beslag neemt. Voor informatie hierover en over de mogelijkheden om die tijd eventueel te verkorten, kunt u contact opnemen met uw certificaatleverancier. ●

Waar moet een notaris of kandidaat-notaris aan voldoen bij hernieuwde indiensttreding, wil hij/zij weer waarnemingsbevoegd kunnen zijn?

Brian Bouterse: Voor de berekening om aan de 21-uurseis te voldoen, moet er worden gekeken naar gewerkte uren. Indien er 1.092 uur is gewerkt binnen een periode van één jaar voldoet iemand aan de 21-uurseis. In een willekeurige situatie betekent dit: $1.092/37,5$ uur

$= 29,12$ weken werken. In dagen is dit: $29,12 \text{ weken} \times 7 \text{ dagen} = 204 \text{ dagen}$. Om aan 204 dagen te komen, kan er een simpel rekensommetje worden gemaakt. Geldt bijvoorbeeld voor u dat u vanaf 1 juli weer bent begonnen met werken, dan zijn dat tot het einde van het jaar 184 dagen. Dus in januari 2016 dient u nog 20 dagen te werken, conform de huidige loopbaanstap van 37,5 uur per week, om op 204 dagen te komen. De werkgever mag dan per 20 januari 2016 (conform artikel 29 Wet op het notarisambt) iemand als lichte waarnemer voordragen om te mogen waarnemen. ●

BAKER & MCKENZIE

Kandidaat-notaris Vastgoedpraktijk, Baker & McKenzie

Bedrijfsinformatie

Baker & McKenzie is één van 's werelds grootste en meest toonaangevende advocatenkantoren, met 77 kantoren in 47 landen. Het kantoor in Amsterdam heeft daardoor een zeer internationaal cliëntenbestand. In Amsterdam werken circa 200 advocaten, notarissen en fiscalisten voor internationale en Nederlandse topcliënten.

De vastgoedsectie richt zich op de transactie- en adviespraktijk rondom vastgoed en bestaat uit advocaten en (kandidaat-)notarissen. De sectie is sterk groeiende en zal op de korte termijn verder worden uitgebreid. De sectie werkt nauw samen met andere secties binnen Amsterdam, zoals de sectie ondernemingsrecht en de fiscale sectie, en maakt daarnaast deel uit van diverse internationale Baker & McKenzie praktijkgroepen. Door een hechte internationale samenwerking met de Baker & McKenzie kantoren in de rest van de wereld, worden op ongeëvenaarde wijze zowel grensoverschrijdende als puur lokale transacties begeleid.

De sfeer binnen de vastgoedsectie is informeel en transparant. Voor deze sectie zijn wij op zoek naar een kandidaat-notaris.

Functieomschrijving

Als kandidaat-notaris word je breed ingezet en ook werk je veel samen met advocaten en fiscalisten. Je bent betrokken bij grote transacties betreffende commercieel vastgoed zoals kantoorgebouwen, winkelcentra, hotels, distributiecentra en industriële gebouwen. De functie bestaat uit het (assisteren bij het) opstellen van juridisch complexe overeenkomsten en akten in transacties, het coördineren van de werkzaamheden en het onderhouden van contact met de veelal internationale cliënten.

Cynthia de Witt Wijnen, toegevoegd notaris Real Estate: "Als kandidaat-notaris in de vastgoedpraktijk doe je juridisch uitdagend werk in een dynamische werkomgeving, heb je veel contact met cliënten en met collega's wereldwijd. Je helpt daarnaast mee met het verder op- en uitbouwen van onze sectie!"

Functie-eisen

Je beschikt over minimaal 3 jaar werkervaring in de vastgoedpraktijk. Je bent een uitstekend jurist, analytisch, pragmatisch, sociaal vaardig en je hebt een uitstekende beheersing van de Engelse taal. Verder ben je een teamplayer en werk je graag nauw samen met advocaten en fiscalisten in een dynamische omgeving.

Interesse

Herken je jezelf in dit profiel en heb je interesse of wil je meer informatie, ga dan naar onze website (www.werkenbijbaker.nl/vacatures/) of neem contact op met Melle Tuik, Recruitment Manager, via 020-5517132 of via melle.tuik@bakermckenzie.com.

Nora van Oostrom-Streep

Op de schop

De vakantie ligt alweer even achter me en zoals dat pleegt te gaan na vakanties zit ik – sneller dan me lief is – weer in het gewone ritme. Zeker nu de scholen weer beginnen, er veel boeken te kaffen zijn, sportschema's moeten worden ingepland en missende passers en geodriehoeken aangevuld, lijkt dat terras in de zon alweer ver weg. Toch blijft een aantal voorname om zaken anders aan te pakken overeind, zoals 's avonds minder koffie drinken, vroeger naar bed gaan en meer boeken lezen.

WIE BEPAALT?

Hoe het ook zij, eenmaal thuisgekomen, lijkt het wel alsof alles en iedereen vervuld is van de hang naar verandering. Binnenkort staat een wetenschappelijke bijeenkomst gepland om te praten over de vraag of een bepaald wetboek op de schop moet. Als directeur van de Law Firm School zit ik midden in de discussie over forse aanpassing van de (vrij recent nog aangepaste) beroepsopleiding advocatuur en de invulling van het Civiel Effect, en de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie is volop bezig met Notaris 2.0 en de veranderingen die op het notariaat afkomen. Het bijzondere is dat de onderwerpen die in die drie totaal verschillende gezelschappen spelen grote samenhang vertonen. Praktijkuitoefening, opleiding en wetgeving. Ze horen onlosmakelijk bij elkaar, maar zijn maar al te vaak niet op elkaar afgestemd. Wetgeving ijlt vaak na op de maatschappelijke ontwikkelingen, de opleiding sluit niet altijd aan op de praktijk, de praktijk mist geregeld jurisprudentie, enzovoorts.

Wie bepaalt eigenlijk welke kant het op gaat met het beroep?

Vraag is wie nu precies wie moet volgen? Is het de wetgever die bepaalt wanneer het tijd is voor verandering? Is het de praktijk die aangeeft wanneer het tijd is om zaken aan te passen of is de wetenschap de stuwende kracht achter innovatie? Meer concreet: wie bepaalt eigenlijk welke kant het op gaat met het beroep? Met de uitspraak van het Hof Amsterdam in de HEMA-zaak nog vers in het geheugen, lijkt het alsof het de praktijk is die dicteert. Het was immers een marktinitiatief dat leidde tot deze uitspraak en dat de contouren van de *Belehrung* en andere notariële termen nader invulde. Ook bij de recente uitspraak over het meewerken aan wanprestatie lijkt de praktijk te zorgen voor een koerswijziging en is een deel van het Rapport Verantwoordelijkheid Notaris uit 1985 achterhaald.

STOELENDANS

Nu is deze stoelendans van alle tijden, maar zo snel als de veranderingen tegenwoordig gaan, gingen ze volgens mij nog nooit. Over de factoren die deze veranderingen aanjagen (digitalisering, toegenomen mondigheid van cliënten, internationalisering) heb ik vaker geschreven. Wat ik wat onderbelicht vind,

is de vraag of wetgeving en opleiding de snelheid waarmee de veranderingen plaatsvinden wel kunnen bijbenen. Enige tijd geleden was ik bij een expertmeeting over de elektronische handtekening. Aan de orde kwamen vragen als: 'Wat is in mailverkeer als "het origineel" te beschouwen?' en 'Hoe interpreteren we de ontvangsttheorie?'. Duidelijk werd dat wetgeving zeer sterk op de technologische ontwikkelingen achterloopt en dat deze vragen vooralsnog door de rechter moeten worden beantwoord. Ook in bijvoorbeeld de vastgoedpraktijk zien we de toepassing van rechtsfiguren op een manier waaraan de wetgever nooit heeft gedacht. Meijers had in de jaren veertig immers geen idee dat er behoefte zou gaan ontstaan aan iets als 'meervoudig grondgebruik' of 'footprint-ownership'.

VERTAALSLAG

De praktijk dicteert, de wetgever ijlt na. Maar ook het onderwijs. Met verouderde Besluiten Beroepsvereisten, een soms versteend curriculum en weinig financiële mogelijkheden om snel in te spelen op de veranderende vraag. Het gevaar dreigt dat de kloof tussen praktijk, onderwijs en wetgeving steeds groter wordt en de rechterlijke macht steeds vaker knopen moet doorhakken. Dit kan niet de bedoeling zijn, reden dat in mijn optiek fors ingezet moet worden op het sneller inspelen op veranderingen. Dit vergt een open oog voor maatschappelijke ontwikkelingen en de wil en vaardigheid een snelle vertaalslag te maken en door te pakken. Want hoe dan ook, het moet op de schop. ■

Nederlands sentiment in een internationaal juridisch landschap

Door de fusie tussen Douwe Egberts en de koffietak van het Amerikaanse Mondelez ontstond het grootste zelfstandige koffiebedrijf ter wereld. Kandidaat-notaris Aziz Bouhbouh was een belangrijke organisatorische spil in het proces.

TEKST Tatiana Scheltema | BEELD Truus van Gog

Of hij de spaarzegeltjes van Douwe Egberts kent? Jazeker! Sterker: hij heeft dat bedrijfs onderdeel ooit nog weleens intern overgedragen. Aziz Bouhbouh zegt het alsof hij in de afgelopen decennia al minstens drie serviezen bij elkaar heeft gespaard, maar dat kán helemaal niet: de kandidaat-notaris van Allen & Overy, maandenlang een belangrijke organisatorische spil in een van de grootste fusies van het jaar, werd twee weken vóór de *closing* tussen Douwe Egberts en Mondelez International pas 28 jaar. Bouhbouh werkte in het Allen & Overy-team, dat onder leiding stond van Christiaan Stokermans en Douwe Egberts adviseerde bij deze transactie.

Die twee weken waren misschien wel de spannendste in zijn carrière tot nu toe. Want om de juridische integratie tussen koffiebrander Douwe Egberts en Jacobs (de koffiedivisie van wereldspeler Mondelez) te laten slagen, moest het overgrote deel van de juridische handelingen in de tientallen landen waar de bedrijven actief zijn uiteindelijk binnen enkele dagen plaatsvinden. 'We kregen iets meer dan een jaar voor de voorbereiding', zegt Bouhbouh, 'en die tijd hadden we ook wel nodig.'

OVERZICHTELIJK

Beide bedrijven waren vóór de fusie al tamelijk overzichtelijk georganiseerd. De activiteiten van Douwe Egberts waren bijvoorbeeld per land keurig gesplitst. 'Daar is dan een lokale holding met eronder een verkoopvennootschap die zich bezighoudt met marketing en sales, en een vennootschap die zich

bezighoudt met het fabriceren van koffie. Organisatorisch gezien een keurige opzet', zegt Bouhbouh. Ook op de juridische ordening van het Mondelez-concern viel weinig aan te merken. Waarom konden de fuserende bedrijven dan niet de bedrijfs onderdelen die overgingen naar het fusiebedrijf van tevoren in een aparte vennootschap parkeren om die vervolgens op *closing* met één grote 'zwiep' in de nieuwe onderneming onder te brengen?

KOFFIEONDERDELEN

'Aan zo'n fusie zitten veel ingewikkelde kanten, zoals financiële, fiscale, commerciële, organisatorische en juridische', vertelt Bouhbouh. 'Ook IT-aspecten speelden in dit geval een rol. Al die aspecten hadden hun invloed op hoe de fusie juridisch het best kon worden vormgegeven. Zo was voor Mondelez belangrijk dat haar koffiebusiness pas vlak voor de *closing* van de fusie zou worden afgesplitst. Behalve koffie produceerde en verhandelde Mondelez ook andere producten: chocolade bijvoorbeeld, en verschillende kaassoorten. Die gingen niet mee in de fusie, maar waren wel in dezelfde vennootschappen ondergebracht als de koffie.' Voor die andere bedrijfs onderdelen veranderde er dus niks en bleef het *business as usual*. De koffieonderdelen voor enkele weken voorafgaand aan de *closing* in een aparte vennootschap onderbrengen, zou operationeel nogal wat voeten in de aarde hebben gehad. Ook zou Mondelez, om ze draaiende te houden, voor de af te stoten bedrijfs onderdelen een heel nieuw IT-systeem moeten opzetten – en dat was nogal bezwaarlijk. Tegelijkertijd streefden beide fusiepartners naar een fusiebedrijf dat zo efficiënt mogelijk georganiseerd zou zijn.

'In een ideale wereld zou Mondelez daags voor de *closing* haar verkoopactiviteiten en haar productieactiviteiten per land juridisch afsplitsen naar nieuwe vennootschappen', weet Bouhbouh. 'En dan zouden op *closing* in elk land een of meer juridische fusies plaatsvinden. Juridisch is dat in veel landen echter niet mogelijk.'

WAARBORGEN

Zo stellen de meeste landen, niet verrassend, regels en termijnen voor het juridische fusieproces. Die regels zijn er ter bescherming van crediteuren, die eventueel in verzet kunnen komen. Ook voor schuldeisers kan een juridische afsplitsing of fusie consequenties hebben, dus het idee dat er ook waarborgen voor schuldeisers moeten zijn, zie je in alle Europese wetgevingen terug. Bijvoorbeeld dat je het voornemen om te fuseren publiek maakt, zodat schuldeisers die denken dat hun verhaalspositie verslechtert bij de rechter in verzet kunnen komen. Heel begrijpelijke regels allemaal, maar in ons geval betekende het dat we de gewenste juridische fusies niet zo snel na de gewenste afsplitsingen konden doen, vertelt Bouhbouh.

We moesten dus alternatieven bedenken. Andere juridische technieken, zoals een activa/passiva-transactie of een *business lease*, hadden ieder hun eigen voor- en nadelen. Ze moesten door verschillende specialisten binnen en buiten de fuserende bedrijven – IT, accountancy, de fiscalisten en de treasury – worden beoordeeld. Per land werd gekeken welke techniek het meest geschikt was. Vaak is daarbij gekozen voor een tussenoplossing en is enige tijd na de *closing* alsnog een fusie gevolgd. Het was aan ons de taak om dit wereldwijd allemaal te helpen bedenken, voor te bereiden en uit te voeren.'

‘We kregen iets meer dan een jaar voor de voorbereiding en die tijd hadden we ook wel nodig’

FAST-TRACK FUSIE

Voor Bouhbouh betekende het dat hij zich moest verdiepen in het vennootschapsrecht en de fusieregels van tientallen landen. ‘In het begin kijk je erg met een Nederlandse bril. En dan merk je dat er, alleen al met de buurlanden, grote verschillen zijn. In Nederland houdt de notaris toezicht op een fusie, maar in Duitsland bijvoorbeeld heb je niet in eigen hand wanneer een fusie plaatsvindt omdat het handelsregister daar toezicht houdt op het hele proces. Een fusie vindt daar plaats wanneer het handelsregister zo ver is en over

die timing kun je niet eenvoudig afspraken maken, zoals met een Nederlandse notaris. Het was een enorm leerzaam proces, je krijgt een goed beeld van het internationale landschap.’ Wat Bouhbouh en zijn collega’s aanvankelijk wilden, namelijk de afgesplitste bedrijfsonderdelen in de nieuwe Mondelez-vennootschappen direct op *closing* met de bestaande Douwe Egberts vennootschappen laten fuseren, kon alleen in Denemarken. ‘Ze hebben daar een bijzondere fusieprocedure, de *fast-track* fusie. Dan hebben crediteuren geen verzetrecht als een accountant een verklaring afgeeft waarin staat dat de positie van de crediteuren na de fusie niet zal verslechteren. Dat was voor ons, Nederlandse vennootschapsjuristen, iets nieuws.’

HONDERD JURISTEN

Hoeveel mensen er meewerkten aan de totstandkoming van het nieuwe fusiebedrijf weet Bouhbouh alleen bij benadering. ‘Om een idee te geven: bij Allen & Overy

alleen al waren er internationaal zo’n honderd juristen betrokken. Verder had ik contact met bedrijfsjuristen, advocaten en notarissen van andere kantoren, fiscalisten, consultants en IT’ers uit veertig verschillende landen.’ Bouhbouh bewaakte het juridische proces. ‘Ik was het aanspreekpunt voor alle disciplines. Ik heb ook geadviseerd over de overnamecontracten. Het waren er ruim tweehonderd, ik heb ze hier op m’n kamer liggen. We hadden een geweldige verstandhouding met de juristen van Douwe Egberts en veel andere betrokken partijen. Dat maakte het werk niet alleen leuk, het heeft ook zeker bijgedragen aan de succesvolle afronding.’

DRY RUN

Met het naderen van de deadline van 1 juli nam de druk op de ketel toe. ‘Er mocht niks misgaan, we moesten er echt zeker van zijn dat de Mondelez-onderdelen op 1 juli werden afgesplitst. In sommige landen speelde het risico dat dit niet zou lukken en dan zou de juridische integratie op 2 juli niet kunnen doorgaan. In Griekenland bijvoorbeeld. De Griekse banken gingen eind juni dicht om een bankrun te voorkomen, terwijl voor de overdracht van een Griekse vennootschap geld moest worden overgemaakt, anders kon de aandelenoverdracht niet doorgaan. Op dat soort risico’s moesten we de cliënt wijzen. En in de kast hadden we noodscenario’s klaarliggen voor als het misging.’ De *closing* zelf zou uiteindelijk bijna twee dagen duren: vanwege de complexiteit en de omvang van de fusie. ‘In sommige landen – Duitsland, Oostenrijk, Spanje, Griekenland en Italië – moesten we ook een lokale *closing* organiseren, bij een notaris op kantoor. Om zo veel mogelijk risico’s uit te sluiten hebben we van tevoren een *dry run* gehouden: een generale repetitie om er zeker van te zijn dat het binnen de gestelde tijd zou lukken. Vanwege die goede voorbereiding waren we op 2 juli rond één uur klaar. Het hoofdkantoor van het fusiebedrijf Jacobs Douwe Egberts staat in Amsterdam. Het is bijzonder dat wij deze rol hebben gespeeld bij zo’n mooi bedrijf. Het is toch Nederlands sentiment.’ ■

The top of the page features a blurred background image of an office interior with a wooden desk and a chair. Overlaid on this is the 'VanDoorne' logo in a large, elegant, serif font. To the right of the logo, a portion of a circular emblem with a cross-like design is visible.

VanDoorne

Van Doorne is per direct op zoek naar:

**ERVAREN KANDIDAAT-NOTARISSEN VASTGOED
(4 tot 8 jaar)
&
STARTENDE KANDIDAAT-NOTARISSEN VASTGOED**

Onze (kandidaat-)notarissen leveren in de groeiende vastgoedsectie in een geïntegreerd interdisciplinair team van notarissen, advocaten en fiscalisten maatwerk voor commerciële vastgoed- en financieringstransacties, projectontwikkeling en herstructurering. Daarnaast adviseren zij over vastgoed gerelateerd ondernemingsrecht.

Van Doorne biedt jou een uitdagende omgeving waarin je je kunt blijven ontwikkelen, en waar ook veel van jou wordt verwacht. Zo hechten wij vanzelfsprekend veel belang aan juridische kwaliteit en een goede beheersing van de Engelse taal, maar ook aan zaken als collegialiteit, ambitie en zelfstandigheid in je praktijkvoering.

Kijk voor meer informatie op www.werkenbijvandoorne.nl

Heb jij een vraag over deze vacature? Neem dan contact op met Marie-Louise Daniëls, Senior HR Adviseur, via 020 6789 340 of danielsm@vandoorne.com

‘Na vierenhalf jaar heb ik bewust gekozen voor de stap naar een andere afdeling’

WIE Irene van Dijk
WAAR kandidaat-notaris bij Van Heeswijk
 Notarissen in Rotterdam
KOFFIE? Groene thee

Kandidaat-notarissen, ze vormen (mede) de toekomst van het notariële vak. Hoe ervaren zij hun vak? Ze vertellen over hun vak tijdens een kopje koffie.

‘Ik drink eigenlijk helemaal geen koffie, maar altijd groene thee en aan het eind van de middag *earl grey*. Op kantoor ben ik geen uitzondering, we hebben veel theedrinkers. In februari 2011 ben ik bij Van Heeswijk Notarissen begonnen. Het was heel moeilijk een baan te vinden als kandidaat-notaris. Ik heb zelfs nog gekeken naar de rechterlijke macht, hoewel mijn voorkeur duidelijk bij het notariaat lag. De vacature bij Van Heeswijk sloot perfect aan bij wat ik wilde: werken bij een middelgroot kantoor in Rotterdam.’

‘Mijn voorkeur voor het notariaat ontstond al op de middelbare school. In de vijfde klas heb ik een snuffelstage gelopen bij het kantoor uit het dorp waar ik woonde. Dat beviel heel goed, ik zag

van alles van het notariaat. Mocht onder meer bij het passeren van akten zitten en telefoontjes beantwoorden. Tijdens mijn rechtenstudie heb ik ook af en toe gewerkt op datzelfde kantoor en nog altijd heb ik goed contact met de notaris. Hij was zelfs bij mijn buluitreiking.’

‘Bij Van Heeswijk zit ik sinds deze zomer op de commerciële vastgoedpraktijk. Daarvoor op de afdeling veilingen. Dat was interessant, omdat je van begin tot eind bij een dossier betrokken bent. Je start het op, hebt contact met de debiteuren, probeert in overleg een oplossing te vinden en wikkelt het dossier af. Na vierenhalf jaar heb ik bewust gekozen voor de stap naar een andere afdeling. Nieuwe notaris, andere collega's waar je nauw mee

samenwerkt en een nieuwe werkplek. Ik maakte liever de stap binnen kantoor, dan dat ik naar een ander kantoor zou gaan.’

‘Ik ben nu een jaar secretaris van de Ring Rotterdam. Het stokje heb ik overgenomen van een collega die het op haar beurt ook al overnam van een collega. Ik wilde graag meer betrokken raken bij het vak en het ontstaan van diverse regelgeving. Ook hoor je op vergaderingen hoe het bij andere kantoren gaat. Nu zie ik wat de beroepsorganisatie allemaal doet voor haar leden. Als bestuur proberen we dat uit te dragen. Toch blijft het, zelfs voor een grote ring als Rotterdam, een uitdaging zo veel mogelijk (kandidaat-)notarissen naar de vergaderingen te lokken.’ ■

‘Innoveren moet je willen, durven en doen’

Zeven jaar geleden stond VBO Makelaar er financieel beroerd voor. Dankzij de krachtige aanpak van het nieuwe bestuur en de directie staat de brancheorganisatie er nu weer rooskleurig voor. Hun motto: innoveer! *Notariaat Magazine* gaat in gesprek met directeur Hans van der Ploeg.

TEKST Jolanda aan de Stegge | BEELD Roel Ottow

Anno 2015 bestaat VBO Makelaar 30 jaar en telt ruim 1.100 leden. De organisatie is enigszins vergelijkbaar met de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), vindt directeur Hans van der Ploeg. ‘Het zijn allebei ledenorganisaties voor hoogopgeleide professionals voor wie de markt het afgelopen decennium enorm is veranderd, mede vanwege de crisis. Bovendien hebben zowel veel makelaars/taxateurs als notarissen het probleem dat ze hun cliënten nauwelijks weten uit te leggen wat hun toegevoegde waarde is.’

REORGANISATIE

In 2008 adviseerde een aantal extern geraadpleegde professionals het VBO-bestuur krachtig te innoveren. Destijds had de brancheorganisatie voor makelaars en taxateurs een fors negatief eigen vermogen, terwijl er 45 man op de payroll stonden. In plaats van de tent te sluiten, gingen de net verkozen voorzitter Ed Hamming, onder meer afkomstig van Vendex, en directeur Van der Ploeg voortvarend aan de slag. Zij trokken nieuwe bestuurders aan en reorganiseerden. Deskundige buitenstaanders lieten zij de organisatie doorlichten en met vastgeroeste en inefficiënte gewoonten werd korte metten gemaakt. Die aanpak werkte, want de afgelopen boekjaren sloot de organisatie af met een positief eigen vermogen en – terwijl de service aan de leden enorm werd uitgebreid – staan er slechts 28 medewerkers op de loonlijst.

BACKOFFICE

‘Al zeven jaar bedenkt en implementeert VBO Makelaar innovatieve en praktische concepten die onze leden kosten en tijd besparen zodat zij zich zo veel mogelijk kunnen richten op hun corebusiness: makelen.’ De brancheorganisatie realiseerde een backoffice op non-profitbasis, gerund door 4 makelaars. 130 kleinere kantoren maken hiervan gebruik. Bij afwezigheid wordt voor hen de telefoon opgenomen met de eigen bedrijfsnaam, door iemand die weet waarover het gaat. Via een kantoorapplicatie wordt optimale service verleend, variërend van het maken van bezichtigingsafspraken tot en met het opstellen van koopovereenkomsten.

STOPLICHTCONVENANTEN

Dit basisproduct wordt almaar uitgebreid. De organisatie is inmiddels ook vergevorderd met huur dossiers ten behoeve van makelaars en verhuurbemiddelaars van de twee jaar geleden opgerichte sectie Huur/Verhuur. Er was toen een hoop turbulentie op de Nederlandse huurmarkt vanwege het toenemende aantal wietplantages in woonhuizen. Om ongewenste en criminele huurders te kunnen weren, besloot VBO Makelaar dat grondige cliëntscreening gewenst was. Met verschillende organisaties en gemeenten sloot zij zogenoemde Stoplichtconvenanten. Dubbele screening door de makelaar en politie voorkomt dat particuliere huurwoningen en bedrijfspanden voor criminele doeleinden kunnen worden aangewend. Van der Ploeg: ‘Dit was een lastig traject, want er moet met veel privacyaspecten rekening worden gehouden. Uit ons systeem kunnen wij

‘Al die zogenaamde geheimen en privacy rondom onroerend goed zijn een mindset’

afleiden aan welke persoon je goed kunt verhuren en met wie je beter niet in zee kunt gaan.’ De organisatie automatiseerde de screening en koppelde de webapplicatie aan de al bestaande backoffice. Nadat leden de cliënt- en documentgegevens invoeren, worden de dossiers gevalideerd via VBO Huurcheck. ‘Allerlei identiteitsdocumenten worden gecontroleerd, zoals iemands inkomen, arbeidscontract, ID en bankaccount. Daarnaast wordt gelet op volledigheid en rechtsgeldigheid van verhuurdocumenten, zodat wij zeker weten dat een dossier klopt.’

LASTIG TRAJECT

Van der Ploeg beschouwt de VBO Huurcheck als een voorbeeldig backofficeproduct, waarmee zijn organisatie haar leden ontzorgt. ‘Een lid hoeft zich alleen met bemiddeling bezig te houden en de huurovereenkomst te sluiten, de administratieve rommel gooit ie hier maar over de schutting. Deze dienst wordt ons zeer in dank afgenomen en de huurmarkt maakt er enthousiast gebruik van.’ Wel legde VBO Makelaar de huurcheck verplicht aan haar leden op. ‘Iedere verhuurende makelaar en bemiddelaar moet de check gebruiken. Zo bouwen wij voor onze leden en hun klanten optimale veiligheid en zekerheid in rondom huurtransacties. Natuurlijk was dit een lastig traject, maar wij wisten onze leden te overtuigen van de waarde hiervan.’ Vergelijkbare diensten voor taxatieproducten zitten in de pijplijn, want de organisatie beschikt over groeiende databestanden. Ook biedt zij haar leden de zogenoemde telefoon-service na Open Huizendagen, waarbij iedere

geïnteresseerde na de huizenbezichtiging wordt gebeld en wensen worden geïnventariseerd. Het moge duidelijk zijn dat de ontwikkelingen zich bij VBO Makelaar en aanverwante organisaties in een hoog tempo opvolgen. Het systeem voor klassikale permanente educatie gaat op de schop en wordt een veel individueler digitaal leersysteem. Samen met toezichthouders Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank werkte de vastgoedbranche aan een centraal register dat vanaf 2016 actief wordt.

DIGITAAL PLATFORM

Van der Ploeg bepleit ketenintegratie en het opzetten van een digitaal platform waarin zowel notarissen als makelaars hun werkzaamheden voor de consument via een veilige inlog kunnen vastleggen. 'Dit zou het verkoopproces voor alle partijen sneller en efficiënter kunnen laten verlopen. Ook de consument is erbij gebaat meer inzicht te krijgen in wat de verschillende partijen voor hem ondernemen,

van bemiddelingsopdracht tot en met de leveringsakte. Ik vermoed dat als de KNB dit zelf niet regelt een andere partij hiermee eerdaags aan de haal gaat.' Iedereen die zich direct of indirect bezighoudt met vastgoed moet innoveren, zegt hij stellig. 'Gebeurt dat niet, dan zet een organisatie zichzelf buitenspel, want er zijn genoeg kapers op de kust.'

KONIJNENGEDRAG

Angst voor het verlies van privacy over nu al openbare gegevens van onroerendgoedzaken noemt Van der Ploeg 'konijnengedrag'. 'Dat is in je hol kruipen en er nooit meer uit willen komen.' Als lid van de klankcommissie in de Waarderingskamer die toeziet op de Wet waardering onroerende zaken (WOZ) zag hij hoe zenuwachtig partijen werden van de openbaarmaking van de WOZ-waarde. 'Daar begrijp ik helemaal niks van, want zodra ik die brief ontvang, loop ik naar mijn twee burens om te horen hoe hoog hun WOZ-waarde is. Al is het maar om te kijken of er een reden is om

bezwaar te maken. Hoezo privacyaspecten? Jongens, kom op! Dit zijn zaken die al lang openbaar zijn. Al die zogenaamde geheimen en privacy rondom onroerend goed zijn een *mindset*. Dat betreft ook koopsommen van huizen. Als ik het Kadaster bel, kan ik die van de hele straat opvragen.' Hij windt er geen doekjes om: 'Ik denk dat professionals, zelfstandig ondernemers en verenigingen als de KNB veel profijt kunnen hebben van een aantal gedigitaliseerde diensten.' Volgens hem ligt daar de sleutel voor innovatie. 'Ook intern moet je als brancheorganisatie durven zeggen: "Het moet anders." Als geen ander weet ik dat verenigingen dan lastige modellen zijn, maar soms moet een bestuur de boel opschudden. Als de notariële beroepsgroep het aandurft om te innoveren, liggen er veel kansen, maar zij moet het willen, durven en doen.' ■

Veel fouten in statuten ANBI's

De statuten van een algemeen nut beogende instelling (ANBI) moeten voldoen aan allerlei formele eisen. Bij een steekproefje van de Belastingdienst was de helft van de beoordeelde statuten niet in orde. En natuurlijk moet de instelling het algemeen nut beogen. Of dat ook gebeurt, staat nogal eens ter discussie.

TEKST Lex van Almelo | BEELD Roel Ottow

Een 'zware klap voor *Katholiek Nieuwsblad*'. Zo betitelt *katholiek.nl* het arrest waarin het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden zegt dat de Belastingdienst het roomse blad terecht de ANBI-status heeft geweigerd. Volgens het hof houdt de Stichting Katholiek Nieuwsblad zich niet primair bezig met het verkondigen van de blijde boodschap van Jezus Christus en voldoet zij vanwege de abonnementsprijs van ruim 100 euro niet aan de wettelijke eis dat de instelling 'met haar feitelijke werkzaamheden rechtstreeks en primair een algemeen nut dient te beogen'. De gehanteerde abonnementsprijs – voor geestelijken is de krant overigens gratis – kun je gezien de omvang en de verschijningsfrequentie van het medium, objectief beschouwen als 'een min of meer commercieel tarief'. Het is namelijk 'aannemelijk dat de abonnees deze prijs als een in het economische verkeer min of meer normale, gebruikelijke prijs voor het blad ervaren'. Met de uitgave van het blad worden dus 'de consumptieve particuliere belangen van de abonnees gediend', zegt het hof. Dat de abonnementsprijs niet kostendekkend is, het aantal betalende abonnees terugloopt en de verliesgevende krant donaties nodig heeft om rond te komen, doet er voor het hof niet toe (zie ECLI:NL:GHARL:2015:5096).

MISSLAG

'Het arrest is een juridische misslag', zegt de aan Allen & Overy verbonden fiscalist en hoogleraar Belastingrecht Sigrid Hemels. 'Het hof komt met een eigen maatstaf voor wat een

commercieel tarief is. En dat terwijl de staatssecretaris van Financiën bij de wijziging van de Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake rijksbelastingen 1994 (UR AWR 1994) heeft gezegd wat je daaronder moet verstaan: tarieven die de integrale kostprijs van de verrichte diensten of de geleverde goederen te boven gaan teneinde een voordeel te behalen.' (zie *Staatscourant* 2012, nr. 12737) Hemels vindt zich op over de eigengereidheid van het gerechtshof, omdat de persvrijheid in het gedrang kan komen en de redenering van het hof grote gevolgen kan hebben voor de – doorgaans verliesgevende – culturele sector. Als de ANBI-status wordt geweigerd of ingetrokken, hebben donateurs geen giftenaftrek, zodat het minder aantrekkelijk wordt om aan deze goededoelenorganisatie te geven. Zonder ANBI-status moet de organisatie zelf 30 tot 40 procent schenk- of erfbelasting betalen bij schenkingen boven de vrijstelling van 2.111 euro. De instelling kan geen energiebelasting terugvragen en als zij fuseert met een andere instelling heeft zij geen vrijstelling van de overdrachtsbelasting.

BESCHIKKINGSMACHT

Een instelling kan ook vanwege tekortkomingen in de statuten de ANBI-status mislopen. In de UR AWR 1994 (artikel 1a lid 1 sub c) staat bijvoorbeeld dat niemand over het vermogen van de instelling mag beschikken 'als ware het zijn eigen vermogen'. Volgens de Rechtbank Gelderland (ECLI:NL:RBGEL:2015:1934) komt dit zogenoemde beschikkingsmachtcriterium erop neer dat zowel de statuten als de interne organisatie van de instelling het feitelijk

Alle statuten die na 22 juni 2012 zijn opgesteld of gewijzigd, moeten een goede liquidatiebepaling hebben

onmogelijk moeten maken om het vermogen van de instelling voor jezelf te gebruiken. Een natuurlijk persoon of een rechtspersoon mag daarom niet de meerderheid van de zeggenschap hebben.

In de berechte kwestie gaat het om een kunststichting waarin het bestuur uit twee personen bestaat en de voorzitter op grond van de statuten telkens de beslissende stem heeft als de stemmen staken. Dat mag dus niet bij een ANBI. De stichting is overigens in hoger beroep gegaan.

SPOORBOEKJE

Annemarie van den Heuvel, die als kandidaat-notaris bij Loyens & Loeff in Amsterdam veel stichtingen, waaronder ANBI's, adviseert: 'Wij richten onder meer stichtingen en verenigingen op waarvan de statuten ANBI-proof zijn. Maar daarmee is een organisatie nog geen ANBI. Of de Belastingdienst die status verleent, hangt af van de statuten en regelgeving, maar uiteraard ook van de feitelijke werkzaamheden. Tegenwoordig zijn de statuten ook een soort spoorboekje voor het bestuur. Er staat in dat er een beleidsplan moet zijn, welke informatie in dat plan moet staan en de belangrijkste dingen die het bestuur nog meer moet doen.'

Volgens de UR AWR 1994 (artikel 1a lid 7) moet een ANBI in het kader van de transparantie allerlei informatie op de site zetten. Wie een beetje rondsnuift via goededoelen.startpagina.nl komt diverse goedgekeurde ANBI's tegen waar wel iets aan de transparantie te verbeteren valt. Zowel Van den Heuvel als Hemels ziet

nogal eens dat de doelstelling, werkwijze en middelen door elkaar worden gehaald. Zo mag het doel niet commercieel zijn, maar de manier om geld binnen te krijgen wel.

LIQUIDATIEBEPALING

De grootste bananenschil in de statuten is de liquidatiebepaling (artikel 1a, eerste lid sub h van de UR AWR 1994). Sigrid Hemels: 'Dat is wel het belangrijkste waar je als notaris op moet letten, anders gaat het keihard fout. Alle statuten die na 22 juni 2012 zijn opgesteld of gewijzigd, moeten een goede liquidatiebepaling hebben. Notarissen moeten dat altijd even controleren.'

Vroeger stond in de liquidatiebepaling meestal dat een positief saldo bij opheffing zou gaan naar een andere ANBI. Nu moet uit de statuten blijken 'dat bij opheffing van de instelling een batig liquidatiesaldo wordt besteed ten behoeve van een algemeen nut beogende instelling met een soortgelijke doel-

stelling of ten behoeve van een buitenlandse instelling die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt en die een soortgelijke doelstelling heeft'. September vorig jaar schreef het ANBI-team van de Belastingdienst aan de KNB dat de liquidatiebepaling geregeld niet juist of slechts gedeeltelijk blijkt te worden opgenomen in de statuten. Annemarie van den Heuvel: 'Wij nemen de letterlijke tekst uit de Uitvoeringsregeling over de bestemming van een batig liquidatiesaldo op in de statuten. Dat de liquidatiebepaling (nog) niet overeenstemt met de huidige regelgeving komt zeker voor. Op internet zijn daarvan genoeg voorbeelden te vinden.'

Als de statuten dateren van vóór 22 juni 2012 mag de oude bepaling blijven staan. Maar zodra de statuten worden aangepast, moet ook de ontbindingsbepaling worden gemoderniseerd. Sigrid Hemels: 'Als je de statuten bijvoorbeeld pas over vijftien jaar hoeft te

wijzigen, doe je er als ANBI-bestuur misschien maar beter aan om het meteen te doen. Want als je het vergeet, kan het je meer kosten. Notarissen zouden het aan hun ANBI-cliënten kunnen voorleggen.'

VERBETERING, MAAR...

Neemt de Belastingdienst al verbetering waar, sinds het notariaat is gewezen op de verplichtingen en valkuilen? Het ANBI-team heeft geen cijfers. Maar bij een onderzoekje in mei bleek dat van de 25 beoordeelde statuten de helft naar de mening van de Belastingdienst niet voldeed. Niettemin treft de Belastingdienst minder foutieve liquidatiebepalingen in statuten aan. Al worden er nog regelmatig 'eigen interpretaties' van de wettelijke liquidatiebepaling in statuten opgenomen die niet voldoen aan de regelgeving. Ook stuit het ANBI-team nogal eens op bijzondere varianten van de wettelijke liquidatiebepaling, waarmee ruimere bestemmingsmogelijkheden van een positief liquidatiesaldo worden gezocht dan de regeling toelaat. Het ANBI-team houdt echter strikt vast aan de tekst in de Uitvoeringsregeling. Volgens de Belastingdienst vloeit er zelden bloed uit foute formaliteiten, omdat de instelling of de notaris de kans krijgt de fout te herstellen. Maar als er eenmaal een procedure loopt over de vraag of de instelling het algemeen nut dient, kunnen zulke fouten volgens Hemels toch leiden tot het verlies van de ANBI-status.

Overigens vinden Sigrid Hemels en Annemarie van den Heuvel dat notarissen geen rekening mogen sturen voor het corrigeren van de bepaling. Want als zij die meteen hadden verbeterd, was de latere correctie niet nodig geweest. ■

vanAntwerpenAccountancy

ACCOUNTANTSKANTOOR VOOR NOTARISSEN

BENOEMINGEN | OVERNAMES | FUSIES

Den Haag
www.notarisaccountants.nl
088 – 454 00 00

Op het gebied van bedrijfsrisico's, pensioen, zorg en verzuim maken wij risico's inzichtelijk. Deze risico's zijn mogelijk van invloed op de bedrijfscontinuïteit en de financiële toekomst van uw werknemers.

Wij bieden hiervoor innovatieve en pragmatische adviezen en oplossingen. Zo bouwen wij aan een langdurige relatie met onze klanten, waarbij uw belang onze drijfveer is.

MANDEMA & PARTNERS

070 - 302 22 22 | info@mandema.nl | www.mandema.nl

Voor inlichtingen over tarieven, plaatsingen en combinatiekortingen van **commerciële** en **personeelsadvertenties** in:

Notariaat
magazine

WPNR

Gunstige doorplaatsingstarieven naar:

Advocatie

Voor informatie en reserveringen:
Marieke van Wezel
E-mail: m.v.wezel.sdu.nl

Sdu oprecht
de beste
keuze

**Ons
nieuwe adres
opzoeken
duurt langer.**

Binnen 5 minuten je huis verkocht.

**NIEUWE
LOCATIE**

Rode Hoed
Keizersgracht 102
Amsterdam

Eerste Amsterdamse Onroerend Goed Veiling
Het veilinghuis dat meer biedt.

mva.nl/veiling

RUIMTE VOOR DE NOTARIS IN DE DIGITALE WERELD

“Aon Professional Services adviseert u bij het inzichtelijk en beheersbaar maken van uw risico’s. **Digitalisering** van de maatschappij, het notariaat inclusief, maakt aandacht voor **cyber risico’s** onvermijdelijk. Wij bieden u een optimale **oplossing** toegespitst op uw branche. Zo behoudt u de ruimte om te ondernemen met een solide basis.

Meer weten?

Kijk voor meer informatie op: www.aon.nl/cyber en www.professionalservices.nl.
Voor persoonlijk advies, neem contact op met Aon Professional Services, tel. **020-4305271**.”

Risk. Reinsurance. Human Resources.

Aon
Empower Results®

A full-length portrait of a man with glasses and a beard, smiling. He is wearing a dark blue blazer over a light-colored shirt, grey trousers, and black shoes. He is standing against a light blue background. The text 'Pionieren aan het IJ' is overlaid on the lower left of the image.

Pionieren aan het IJ

En
verder

‘Dit soort bedrijven denkt niet zozeer in landsgrenzen, maar in locaties waar zij business willen genereren’

Cars-Jan van Gool werkt sinds deze zomer bij de vorig jaar geopende vestiging van het Britse Osborne Clarke. Het kantoor ligt aan het IJ, met uitzicht op Amsterdam-Noord. ‘Vroeger werkte ik ook veel voor buitenlandse cliënten, maar nu echt in een internationale setting.’

TEKST Henriette van Wermeskerken | BEELD Truus van Gog

‘Onze locatie aan het IJ is fantastisch! Zo zaten wij voor Sail Amsterdam op de eerste rij. We hadden een paar honderd relaties uitgenodigd om vanaf hier een top uitzicht te hebben op de intocht van alle schepen.’

KANS

‘Ik ben als kandidaat-notaris begonnen bij Stibbe, vervolgens notaris geworden bij CMS Derks Star Busmann en tot voor kort was ik partner bij Boekel. Dat ik hier bij Osborne Clarke ben gaan werken, is omdat mij een kans werd geboden om aan de basis te staan van een nieuw kantoor in Amsterdam; een kans die niet snel weer voorbijkomt. Mijn vorige werkgevers waren allemaal gerenommeerde bedrijven met reeds lange tijd gevestigde culturen. Hier krijg ik de kans om aan de basis te staan van een nieuwe vestiging en bij te dragen aan de cultuur en dynamiek van Osborne Clarke Amsterdam.’

INTERNATIONAAL

Daarnaast is Osborne Clarke een internationaal kantoor, ontstaan in Engeland. Ik heb gewerkt op prachtige kantoren, maar die hebben een puur Nederlandse basis. Natuurlijk hebben de grote Amsterdamse kantoren buitenlandse cliënten en relaties met buitenlandse kantoren, maar dat is anders dan een echt internationaal kantoor zoals dit. Wij krijgen hier bijvoorbeeld cliënten doorgestuurd die in eerste instantie binnen zijn gekomen bij Osborne Clarke in Londen. Samen geven wij presentaties aan cliënten die in meerdere landen zitten als één organisatie, in plaats van dat wij worden ingeschakeld als subcontractor in een

pitch. Ook voor cliënten wordt grensoverschrijdend werken steeds belangrijker. Dat geldt niet alleen voor de grote multinationals, maar ook jongere bedrijven als Uber en Airbnb die inmiddels overal zitten. Dit soort bedrijven denkt niet zozeer in landsgrenzen, maar in locaties waar zij business willen genereren.’

PIONIEREN

‘Wij zijn in Amsterdam nu met zeven partners. Ik ben de enige notaris, de andere 6 partners zijn advocaat. Wij hebben allemaal verschillende werkachtergronden, maar als team zijn wij duidelijk gelijkgestemd. Er werken hier 16 juristen, in totaal zijn we met 25 man. Een jonge en enthousiaste groep mensen met veel interactie en een open communicatie. Het teamgevoel dat er bij grote kantoren is binnen een sectie, hebben wij met z’n allen. We zijn een klein multidisciplinair kantoor. Mijn werkzaamheden binnen de sectie Corporate M&A zijn uiteraard voornamelijk ondernemingsrecht gerelateerd maar daarnaast verrichten wij ook enige werkzaamheden op het gebied van commercieel vastgoed. Omdat bijna elke transactie eindigt met een akte zoals van levering, uitgifte of bijvoorbeeld een statutenwijziging, is er vaak een notaris bij betrokken. Dit kantoor heeft ervoor gekozen om het notariaat in huis te halen. Het is nu nog een beetje pionieren, als eerste notaris. Dit geeft ook juist ruimte om de praktijk zo in te richten als ik het zelf wil; uiteraard binnen de grenzen van de interdisciplinaire samenwerkingsregels van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB), de regels voor het notariaat en de normen van Osborne Clarke. Zo heb ik bijvoorbeeld,

op suggestie van de KNB, besloten om onze akten extern onder te brengen zodat we binnen kantoor geen grote kluis hoeven te hebben. En ook de eisen met betrekking tot ons notariële computersysteem hebben wij uitvoerig besproken, zodat wij voldoen aan alle regelgeving op dit gebied. Dit alles was voor het Engelse kantoor nieuw, omdat zij het notariaat zoals dat in Nederland bestaat, daar niet kennen.’

GROEI

‘Vanmorgen had ik een gesprek met iemand in Hongkong en straks heb ik een *conference call* met mensen in de VS. Veel cliënten zijn Engelstalig, maar ik heb ook een sterke Nederlandse praktijk. Deze mix vind ik mooi en belangrijk. In tegenstelling tot mijn vorige werkplekken die meer traditioneel van aard waren, is Osborne Clarke in grote mate gedigitaliseerd. Iedereen heeft hetzelfde meubilair, twee computerschermen en een laptop. Rondom de hal liggen de kamers met wanden van glas. Er zijn wel vaste werkplekken, maar wie weet, verandert dat nog. Dit kantoor is sterk aan het groeien, zodat wij op korte termijn meer werkplekken nodig zullen hebben. Iedereen levert zijn of haar bijdrage om er een succes van te maken. We bouwen het van *scratch* af aan op.’

INTERESSES

‘Ik heb een gezellig sociaal leven en veel interesses. Zo vind ik het heerlijk om een stuk op mijn motor te rijden. Soms rijd ik twee keer per week en soms staat de motor wekenlang stil. Ik ga graag naar Ajax met een paar vrienden, maar ben geen ‘echte’ Ajacied. Maar ik ben deze maand bijvoorbeeld ook te vinden op Unseen Photo Fair Amsterdam omdat ik erg van fotokunst houd. Misschien heb ik wel zoveel interesses dat die niet in hobby’s gekanaliseerd kunnen worden.’ ■

'Notaris moet als adviseur optreden bij familiebank'

UITGELICHT

EPN

Een geldlening van ouders aan hun kinderen voor de financiering van een eigen huis. Waarom niet gebruikmaken van de familiebank in plaats van de 'traditionele' bank? Jennifer Fluitman-Marinussen en Martijn van Valburch, beiden Grotius Estate Planner en lid van de Vereniging van Estate Planners in het Notariaat (EPN), schreven er een boekje over: *De Familiebank*.

'De familiebank vormt een mooi alternatief voor beide partijen. Niet alleen voor degene die geld nodig heeft voor een woning of een onderneming, maar ook voor degene die zijn geld zinvol wil beleggen, met een fatsoenlijk rendement', zegt Van Valburch, kandidaat-notaris bij Holtman Notarissen. Fluitman, als toegevoegd notaris werkzaam bij Westland Partners Notarissen en Advocaten, noemt een belangrijk verschil met de traditionele bank: 'Bij de familiebank is het primaire doel van de geldverstrekker niet zo veel mogelijk winst maken, maar de schuldenaar helpen. Het liefst op een manier die voor beide partijen voordelen biedt.' Volgens de auteurs begint de familiebank met een goed gesprek tussen beide partijen, gevolgd door het duidelijk vastleggen van de afspraken. 'Dat is belangrijk,

'De familiebank past in de trend om vraag en aanbod rechtstreeks aan elkaar te koppelen'

omdat familiebankieren gepaard gaat met een aantal risico's. We wijzen daar in ons boekje nadrukkelijk op. Zo heb je niet alleen het risico dat de schuldeiser zijn geld niet terugkrijgt of dat de schuldenaar hypotheekrenteaftrek misloopt, maar ook het risico van scheve ogen binnen het gezin, omdat het ene kind wel kan lenen tegen gunstige voorwaarden en het andere kind niet', aldus Fluitman. Volgens Van Valburch heeft de notaris een duidelijke toegevoegde waarde bij de familiebank. 'Hij overziet alle civiele en fiscale aspecten en kan vanuit zijn ervaring in de familiepraktijk gevoeligheden bespreekbaar maken en daarmee problemen voorkomen.'

DWANGMIDDEL

Een voorbeeld waarbij de familiebank in de praktijk kan worden gebracht, is de geldlening van ouders aan hun kinderen om een eigen huis te kopen. In het boekje wordt de consument gewezen op belangrijke zaken die bij zo'n lening komen kijken. Van Valburch geeft aan dat het meer is dan een contract downloaden

en een geldbedrag overmaken. 'Een notariële akte is prettig vanwege de executoriale titel en een hypotheekrecht voor de schuldeiser, maar nog veel fijner is het als de notaris een goed advies geeft en daarmee voorkomt dat de schuldeiser de akte als dwangmiddel moet inzetten.' De notaris moet volgens de auteurs zijn verantwoordelijkheid als vertrouwde deskundige nemen. 'Hij moet – uit eigen beweging – met partijen de dialoog aangaan. Dezelfde dialoog die de bank vroeger aanging: wat als u uw baan verliest? Wat als u gaat scheiden? En houdt u eigenlijk iedere maand nog wel iets over om van te leven? Het lastige is dat de consument zich niet realiseert welke problemen er kunnen ontstaan en waar hij allemaal rekening mee moet houden. In ons boekje vertellen we hem dat. De notaris biedt daarna de oplossing', schetst Fluitman.

VEILIG ALTERNATIEF

De familiebank is er niet alleen voor ouders die hun kinderen geld willen lenen. Fluitman: 'Hoewel dit wel de belangrijkste – en naar onze inschatting meest voorkomende – vorm van financiering is, kan eigenlijk iedereen die geld voor langere tijd beschikbaar heeft als familiebank optreden. Daar komt bij dat het niet per se om familieleden hoeft te gaan. En ook niet om grote bedragen. Met *crowdfunding* bijvoorbeeld maken vele kleine leningen samen één grote lening.' De familiebank springt in op de behoefte van de consument. Sinds de financiële crisis is het steeds moeilijker geld van de bank of een andere financiële instelling te lenen. Van Valburch beaamt dat traditionele banken terughoudender zijn geworden met het uitlenen van geld. 'Mensen met vermogen zoeken een veilig alternatief voor de karige rente die ze op hun spaarrekening krijgen. Bovendien past de familiebank in de trend om vraag en aanbod rechtstreeks aan elkaar te koppelen, zoals de taxi-app Uber de professionele, "dure" taxi omzeilt. Ook in dat licht zal de familiebank alleen maar populairder worden.'

De Familiebank is het vijfde deel in de reeks *Klaar voor de notaris* en onder meer beschikbaar via de Consumentenbond en de online boekhandel. ■

VERENIGINGSNIEUWS

EPN

EPN denkt mee over wetsvoorstel en belastinghervormingen

De EPN heeft inbreng geleverd voor de brief over het wetsvoorstel Bescherming erfgenamen tegen onbekende schulden. De KNB stuurde deze brief naar de Tweede Kamer. In september wordt het wetsvoorstel verder besproken. Daarnaast heeft Martin Schoenmaker, lid van de Wetenschappelijke Advies Raad van de EPN, zijn inbreng geleverd bij de issuegroep Fiscaliteit van de KNB. Deze groep richt zich op het samenstellen van een 'Wensenlijst Belastinghervormingen'. Fiscale knelpunten uit de notariële praktijk vormen hiervoor de basis.

NRS

Najaarscongres Waardering van vastgoed

Op 6 oktober 2015 staat de tweede bijeenkomst in het drieluik over vastgoedtransformatie op het programma. Deze gaat over waardering van vastgoed in combinatie met de financiering daarvan. Spreker is Joost de Vries, oprichter en eigenaar van JBR Institute. Hij gaat in op de achterliggende variabelen bij vastgoedwaardering. Voor meer informatie kijkt u op de website.

STICHTING IT-NOTARIS

Stichting IT-notaris bereidt zich voor op jaarcongres

Stichting IT-notaris is op dit moment bezig met het ontwikkelen en 'vermarkten' van producten van de IT-notaris op het gebied van softwareregistratie, overdracht, pandrecht en deponering voor de IT-branche. Dit doet zij samen met een aantal medewerkers van de Software Borg Stichting. Deze producten moeten worden gelanceerd rond het KNB-congres op 2 oktober. Tijdens dat congres zal voorzitter Jelger de Kroon zitting hebben in een panel met als onderwerp: 'Wat betekent digitalisering voor mijn eigen praktijk?' Hij zal daar vooral de nadruk leggen op de commerciële mogelijkheden die het lidmaatschap van de IT-notaris met zich meebrengt.

VASN

Brochure kavelruil medio september beschikbaar

De VASN legt de laatste hand aan een brochure over kavelruil. Leden van de VASN kunnen deze brochure vanaf medio september bestellen bij het secretariaat. Kavelruil is het onderwerp waarmee de VASN de afgelopen maanden de publiciteit heeft opgezocht. Dit heeft onder meer geleid tot een artikel in *Boerderij Vandaag* afgelopen mei. Ook in *Notariaat Magazine* van februari en van juli/augustus was er uitgebreid aandacht voor kavelruil.

VMN

Inschrijving Mediationcongres 2015 geopend

Op donderdag 26 november organiseert de Mediatorsfederatie Nederland (MfN) het Mediationcongres 2015 in Spant! in Bussum. Het thema is: Maatschappij in beweging, kansen voor mediation! Het plenaire programma wordt geopend door minister Van der Steur van Veiligheid en Justitie. In verschillende sessies komen verdieping en uitwerking van relevante thema's aan bod. Inschrijven kan via de website van de MfN.

VOC

Handleiding Internationaal paspoort rechtspersonen beschikbaar

Notaris Ruud van Helden, voorzitter van de VOC, heeft een praktische handleiding geschreven voor het opzetten van het internationaal paspoort rechtspersonen. Bij de handleiding is ook een voorbeeldpaspoort opgenomen. Het gebruik van het internationaal paspoort voor rechtspersonen is een doelstelling van de Raad van notarissen van Europa, de CNUE, en past ook in het beleid van de KNB.

CURSUSSEN

EPN

Schriftelijk examen

19 november 2015

Alle EPN-leden moeten voor 1 januari 2016 met goed gevolg het EPN-examen (mondeling of schriftelijk) afleggen om hun lidmaatschap te kunnen behouden. Aspirant-leden van de EPN kunnen het examen afleggen om als volwaardig lid te mogen toetreden.

NRS

Najaarscongres

6 oktober 2015

Van 13.30 tot 17.00 uur in het Jaarbeursgebouw in Utrecht. Openingswoord van voorzitter Willem van Delft. Aansluitend lezing met vragen.

STICHTING IT-NOTARIS

Basiscursus software escrow

18 november 2015

Basiscursus van een dag in samenwerking met het Software Borg Instituut. Ook geïnteresseerde (kandidaat-)notarissen die nog geen IT-notaris zijn, zijn welkom. Aanmelding via de website www.it-notaris.nl of info@it-notaris.nl.

VASN

Een palet aan agrarische actualiteiten

10 november 2015

In ieder geval aandacht voor fiscale actualiteiten, maar ook voor actuele onderwerpen als pacht, de Melkveewet en fosfaatrechten.

VMN

Opleiding nalatenschapsmediation

Najaar 2015

Een zesdaagse specialisatieopleiding voor mediators, ontwikkeld door Result ADR en de Stichting Nalatenschapsmediation. Start op 7 oktober. Meer informatie via www.resultadr.com/NI/specialisatie-opleiding-nalatenschapsmediation.

VOC

Notarieel tuchtrecht in de ondernemingsrechtpraktijk

5 november 2015

Meer informatie volgt via de website van de VOC.

Cursus vereffening

6 november 2015

NOVEX is een vereniging voor executeurs, maar zeker ook voor vereffenaars! Aangezien het regime van de vereffening op onderdelen essentieel anders is dan het regime van de executele, biedt NOVEX een eendaagse cursus aan om uw kennis en kunde verder bij te spijkeren op het gebied van vereffening. De cursus zal een mix van wetenschap en praktijk inhouden, waarbij veel ruimte is voor interactie. Uiteraard zullen ook de recente ontwikkelingen en rechtspraak aan de orde komen.

Datum/tijd: 6 november 2015 van 9.30 tot 17.00 uur
(ontvangst vanaf 9.00 uur)

Locatie: Utrecht

Docenten: prof. mr. W. Kolkman, mw. mr. P.G. Knoppers

PE-punten: NOVEX, SCE, KNB 6 pe-punten, RB in aanvraag

Cursusprijs: € 250,- ex btw voor leden, niet-leden € 475,- ex btw. (inclusief cursusmateriaal, lunch)

Basiscursus Estate Planning

bij de afwikkeling van nalatenschappen

Op 27 november 2015 verzorgen prof. dr. J.P.M. (Hans) Stubbé en mevrouw mr. M.N. (Mariëlle) Bende een cursusdag estate planning in het bijzonder (maar niet uitsluitend) voor de niet-notariële NOVEX-leden. Tijdens de bijeenkomst ligt de nadruk op de aspecten van estate planning bij de afwikkeling van nalatenschappen. Een modern 'keuze-testament' vereist immers kennis omtrent de 'voors en tegens' van de geboden mogelijkheden; met name de consequenties voor de erfbelasting worden uitgelegd.

Datum/tijd: 27 november 2015 van 10.00 uur tot 17.00 uur
(ontvangst vanaf 9.30 uur)

Locatie: Utrecht

Docenten: prof. dr. J.P.M. Stubbé, mw. mr. M. Bende

PE-punten: NOVEX, SCE, KNB 5 pe-punten, RB in aanvraag

Cursusprijs: € 250,- ex btw voor leden, niet-leden € 395,- ex btw (inclusief cursusmateriaal, lunch)

Voor informatie en voorwaarden lidmaatschap

NOVEX zie: www.novex-executeur.nl

De vereisten voor certificering en de gecertificeerde executeurs kunt u vinden op:
www.sce-executeurs.nl

Leergang Executele

op 12 en 13 november 2015

In deze intensieve cursus wordt in vijf dagdelen door diverse docenten de theorie en praktijk van de executeur behandeld. De professionele executeurs kunnen hun kennis en kunde verder ontwikkelen. Aan de hand van een casus en stellingen worden de theorie en de praktijk van de executele behandeld.

Na het volgen van de leergang staat het lidmaatschap van NOVEX open. Leden krijgen onder meer diverse verdiepingscursussen aangeboden. Daarnaast is NOVEX als belangenbehartiger in gesprek met diverse partijen om de positie van de executeur te verbeteren. NOVEX is een multi-disciplinaire vereniging met bestuursleden en leden uit verschillende beroepsgroepen. De beroepsgroepen werken binnen NOVEX samen om de executeur te professionaliseren.

Een lid van NOVEX kan zich aanmelden voor certificering door de Stichting Certificering Executeurs (SCE). De vereisten voor certificering en de gecertificeerde executeurs kunt u vinden op: www.sce-executeurs.nl.

Indien u niet beschikt over basiskennis van het erfrecht is het volgen van de basiscursus erfrecht op **2 oktober 2015** een voorwaarde om aan de leergang executele deel te nemen.

Informatie 'leergang executele':

Data/tijden leergang executele: 12 en 13 november 2015: donderdag van 9.30 uur tot 19.30 uur en vrijdag van 9.00 tot 17.00 uur, met om 17.00 uur een afsluitende borrel.

Locatie: Bergse Bossen te Driebergen

Kosten voor de leergang: € 1.750,- (excl. btw, inclusief lunches, diner, overnachting, borrel en studiemateriaal).

13 PE-punten worden aangevraagd bij KNB, EPN en RB.

Voor vragen of informatie

mr. Anneke Rookmaker info@novex-executeur.nl
of 020-3882928

U kunt zich aanmelden via de website van NOVEX:
www.novex-executeur.nl

De Europese geest moet uit de fles!

Inmiddels hebben we het reguliere zomervakantie seizoen weer afgesloten. Velen van u zullen over onze nationale landsgrenzen zijn getrokken. Dat gold in ieder geval ook voor mij. Ik denk ook dat velen van u op dat hopelijk zonnige terras, strand of die berg niet hebben stilgestaan bij het werk van hun collega's in den vreemde en de mate waarin dit zich verhoudt tot de eigen praktijk van alle dag. Dat is op zo'n moment natuurlijk ook prima, die vakantie is er om te ontspannen en de accu weer op te laden en niet om de hersens te kraken over complexe internationaal-juridische problematiek.

DOELSTELLINGEN

Voor mij is dat meestal ook niet anders, maar niet lang voor mijn vakantie had ik nog een werklunch met president Jean Tarrade van de CNUE, ons Europees notarieel samenwerkingsverband. Dan verdiep je je tijdens de voorbereiding speciaal in de doelen van onze Europese samenwerking. Zoals wij met Notaris 2.0 een plan voor 2015-2020 hebben neergezet, hebben we dat ook met al onze bijna 40.000 Europese collega's gedaan. In onze taal heet dat plan 'De notarissen van de Europese Unie engageren zich voor 2020'. Dat klinkt mooi, maar hoe en ten behoeve van wie engageren, wij Europese notarissen ons?

Dan blijkt dat plan vier duidelijke doelstellingen te hebben: een voor de burgers, een ten behoeve van ondernemingen, een – als belangenbehartiger – ook voor het notariaat in Europa en als vierde een voor de overheden in Europa.

BARRIÈRES

Ten behoeve van de eerste doelgroep, de burgers van Europa, is het streven van de Europese notarissen erop gericht het dagelijks leven in relatie tot een steeds verder toenemende mobiliteit binnen Europa te vereenvoudigen. Ik hoef u niet te vertellen dat een prachtig voorbeeld daarvan is, de ook tijdens de vakantie van kracht geworden Europese Erfrechtverordening. Het lijdt geen twijfel dat deze unieke harmonisatie op het gebied van het erfrecht voor de EU-inwoners veel onbegrepen barrières slecht en recht doet aan de autonomie van de bewust kiezende burger.

ALTERNATIEF

Voor ondernemingen wordt hard gewerkt om op Europees niveau eindelijk de zetelverplaatsingen te regelen. Het Nederlandse notariaat heeft het internationaal

paspoort voor rechtspersonen ingebracht. En verder trachten we samen voor de in onze ogen heilloze weg van de SUP, de eenpersoonsvennootschap, een alternatief te bedenken dat wel recht doet aan de Europese en nationale regels en de wensen ten aanzien van witwassen en identiteitsfraude.

SAMENWERKEN

Voor de notariaten is onder meer het EUFides-systeem opgezet waarin wij met onze collega's digitaal grensoverschrijdend in hetzelfde (onroerendgoed)dossier kunnen samenwerken. Wij zijn hier, in Nederland, nog niet zo ver, maar tijdens ons komende congres, 'De notaris in de digitale wereld', proberen we, samen met buitenlandse collega's, ook bij ons deze Europese geest uit de fles te laten komen.

Ook is voor notarissen ARERT opgezet. Een platform waarmee wij testamentenregisters in andere landen kunnen ontsluiten. En wordt er nu gewerkt om een vergelijkbaar platform voor de Europese verklaringen van erfrecht te realiseren.

LANDSPOLITIEK

Wellicht is het u ook opgevallen, kijkend en luisterend naar onze politici, dat er bij velen – zowel ter linker- als ter rechterzijde van het politieke spectrum – een afwerende houding tegenover 'Europa' of 'meer Europa' bestaat. Men spreekt en denkt, zo lijkt het, alleen op het macro niveau van de nationale landspolitiek. In mijn optiek vreemd, ik denk dat burgers en ondernemingen in ons land hier heel anders tegen aankijken. Vanuit de groeiende mobiliteit wensen zij juist dat het verkeer tussen burgers en ondernemingen niet door nationale grenzen en regels wordt beperkt. Hoe goed is het dan ook te zien dat de CNUE als non-gouvernementele organisatie wel dat begrip heeft voor hun wensen en hen wil faciliteren. Goed dus dat de Europese notarissen vanuit hun dienende rol dicht bij de burger en onderneming staan dan de nationale vertegenwoordigers daarvan. Vanuit die constatering sluit ik graag af met ik een tweetal gevolgtrekkingen:

Europa kan niet zonder een naar burgers en ondernemingen geëngageerd notariaat, en het notariaat kan, wil het zijn dienende rol blijven waarmaken, niet zonder Europa. Of heel kort: Europa kan niet zonder notarissen en notarissen niet zonder Europa! ■

Jef Oomen | VOORZITTER KNB

Van der Steur: onderzoek alternatief CAHR 'nog niet aan de orde'

Het alternatief van de KNB voor het centraal aandeelhoudersregister (CAHR) wordt voorlopig niet onderzocht. Dit antwoordt minister Ard van der Steur van Veiligheid en Justitie op Kamervragen van Ed Groot en Jeroen Recourt, beiden van de PvdA.

De Kamerleden wilden naar aanleiding van een nieuwsbericht van de KNB weten of de minister bereid is te onderzoeken of het alternatief van het notariaat een reële optie is om het CAHR zo spoedig mogelijk van de grond te krijgen. Van der Steur zegt eerst het huidige ontwerp te willen beoordelen. 'Andere stappen zijn op dit moment nog niet aan de orde.' De PvdA'ers wilden ook weten of de minister bereid is te onderzoeken of het alternatief van de KNB kan dienen als betrouwbare basis voor het *Ultimate Beneficial Owner* (UBO)-register. Van der Steur zegt dat het onderzoek naar hoe het register voor uiteindelijk belanghebbenden het best vorm kan krijgen onlangs is gestart.

KNB-ALTERNATIEF

De KNB heeft zich steeds constructief en positief opgesteld bij de vormgeving van het CAHR. Vanwege de hoger dan verwachte investeringskosten die voortvloeien uit het

huidige CAHR-ontwerp heeft de KNB daarom ook nagedacht over een alternatief. Dit om het CAHR van de grond te krijgen wanneer dit via het huidige spoor niet zou lukken. In het licht van het in 2013 door de KNB samen met de Belastingdienst gerealiseerde Centraal Digitaal Repertorium (CDR) heeft de KNB een calculatie opgesteld die uitgaat van registratie van de CAHR-gegevens bij de KNB. Dit is vergelijkbaar met registratie van gegevens over testamenten en levenstestamenten in het door de KNB gehouden CTR en CLTR.

COMPLEXE AANPASSING

Een schatting geven over de kostenoverschrijding die dreigt bij instelling van een CAHR bij beheer door de Kamer van Koophandel kan de minister op dit moment nog niet. Hij zegt hierover: 'Het technisch ontwerp van het centraal aandeelhoudersregister wordt getoetst op meerwaarde voor gebruikers en op uitvoerbaarheid en financierbaarheid. Het betreft een complexe aanpassing van ICT-systemen. Een mogelijke kostenoverschrijding kan niet eenzijdig worden toegerekend aan de Kamer van Koophandel.'

Meer informatie: KNB, Jacco Sjerps,
070 3307226 (j.sjerps@knb.nl)

Notaristelefoon zoekt nieuwe medewerkers

De KNB is op zoek naar nieuwe medewerkers voor de Notaristelefoon. Bent u (kandidaat-)notaris die in het personen- en familierecht werkt en vindt u het leuk consumenten en organisaties te helpen? Meld u dan aan!

De Notaristelefoon is de eerstelijns opvang voor vragen over notariële onderwerpen en verwijst door naar het notariaat. Al ruim 25 jaar wordt de Notaristelefoon door consumenten hoog gewaardeerd. Gemiddeld bellen 12.400 mensen per jaar met een medewerker van de Notaristelefoon.

AANMELDEN

De KNB zoekt nieuwe (kandidaat-)notarissen die twee keer per maand in Den Haag algemene vragen willen beantwoorden. De beroepsorganisatie biedt hiervoor een vergoeding aan. Belangstelling? Stuur dan vóór 5 oktober 2015 een mail met vermelding van motivatie en achtergrond.

Meer informatie: KNB, Mirjam Stoelinga,
070 3307168 (notaristelefoon@knb.nl)

Peer reviews: toename vraag naar notariële diensten zet door

Op veel notariskantoren heeft de toegenomen vraag naar notariële dienstverlening zich het afgelopen halfjaar doorgezet. Dit blijkt uit de rapportage peer reviews van de eerste helft van 2015. Soms leidt dat tot het aannemen van extra personeel of gespecialiseerd personeel. Vaak wordt er geïnvesteerd in verdergaande automatisering van het administratieve proces.

In de eerste helft van 2015 werden 141 kantoren met 163 vestigingen geselecteerd. Hieraan waren 233 notarissen en 288 kandidaat-notarissen verbonden. 134 toetsingen werden ingepland. 115 keer werd geconstateerd dat het kantoor aan de eisen voldoet, waarbij in 9 gevallen nog een administratieve onvolkomenheid moest worden rechtgezet. 12 keer werd geconstateerd dat het kantoor niet volledig voldoet en dat binnen 3 maanden een of meer verbeteringen moesten worden doorgevoerd. In 4 gevallen adviseerde de auditor om het verbetertraject met een heraudit af te ronden.

SAMENWERKING

Het economisch fundament bij notariskantoren lijkt door de toenemende vraag naar notariële diensten steviger te worden. Hierdoor wordt ook weer vaker geïnvesteerd in personeel of automatisering. Samenwerking binnen het notariaat is nog steeds een belangrijk onderwerp dat je ook bij de peer reviews ziet terugkomen. Uit de rapportages blijkt dat solitaire notarissen geen maatschap nastreven, maar wel op zoek zijn naar een lossere vorm van samenwerking of overleg. Het lijkt erop dat de toegenomen aandacht voor specialisatie hier ook een rol in speelt. Kennis van elkaars sterke punten en specialisatie maakt een eventuele doorverwijzing eenvoudiger en gericht. Ook wordt er in toenemende mate samenwerking met partijen buiten de branche gerealiseerd.

Meer informatie: KNB, Lex Diks, 070 3307228
(l.diks@knb.nl)

Sprekers en panelleden KNB-congres poneren stellingen op congreswebsite

Het KNB-congres 'De notaris in de digitale wereld' nadert met rasse schreden. Meer weten over de sprekers en panelleden? Op de website www.knbcongres.nl, die in juli live is gegaan, vertellen zij waarom het onderwerp van dit congres voor hen zo belangrijk is.

Op de nieuwe website, die speciaal voor het congres is ontwikkeld, is het volledige programma te downloaden en kunt u lezen wie de sprekers en panelleden zijn. In de aanloop naar het congres verschijnen er op de site ook interviews met hen over hun rol tijdens het congres. Zo kunt u al de interviews lezen met onder andere Leo Kok (notaris De Notarissen van Naam), Susan Wanders

(management consultant ROOOTS), Maria Sanchez Moreno (notaris in Spanje) en Jelger de Kroon (voorzitter Stichting IT-notaris). Daarnaast worden er bij het onderdeel 'Achtergrondinformatie' ook steeds nieuwe relevante artikelen, rapporten en filmpjes geplaatst. Houd de website dus in de gaten! En tweet mee over het onderwerp via #knbcongres.

Het jaarcongres van de KNB vindt op 2 oktober plaats in het Evoluon in Eindhoven. U kunt u via de website ook opgeven voor het congres.

Nadere informatie: KNB, Lineke Minkjan,
l.minkjan@knb.nl, 070 3307214

KNB Cursusagenda

Tot 1 oktober

On demand webinar Europese Erfrechtverordening

Hebt u het live webinar gemist? U kunt zich nog tot 1 oktober voor de *on demand* versie aanmelden!

24 september 2015

Symposium Bestuur en Toezicht Rechtspersonen

Aandacht voor de gevolgen van het wetsvoorstel voor de praktijk en de in de praktijk gebruikte modellen onder leiding van dagvoorzitter Niek Zaman.

29 september 2015

Studiedag voor ervaren notariële medewerkers

Deze keer staat de studiedag in het teken van fiscale actualiteiten en actualiteiten rondom het levenstestament.

2 oktober 2015

KNB-jaarcongres 'De notaris in de digitale wereld'

Hoe verandert de (notariële) wereld door digitalisering? Wat betekent dit voor uw werk? Wat verwachten klanten van u? En uiteraard, wat kunnen de digitale ontwikkelingen u opleveren?

8 oktober en 5 november 2015

Commercie voor het notariaat

De markt is continu in beweging. Klanten worden mondiger, kritischer en tarieven staan onder druk. Dat betekent dat u meer werk moet verrichten om huidige klanten te behouden en nieuwe klanten te werven. Tijdens deze cursus krijgt u tips en trucs om direct mee aan de slag te gaan.

12 oktober 2015

Tweetrapstestament en tweetrapsafwikkeling

Modellen zullen de leidraad vormen van deze erfrechtelijke cursusdag: van tweetrapslegaat tot derde trap. Ook aan de (papier) tweetrapschenking zal aandacht worden besteed.

15 oktober en 5 november 2015

Timemanagement

Hebt u het altijd (te) druk? Komt u altijd tijd tekort? Investeer dan nu in de cursus Timemanagement, zodat u straks meer tijd hebt voor andere zaken.

29 oktober en 3 december 2015

Financieel management

In deze training van 1,5 dag wordt u vertrouwd gemaakt met financiële begrippen en methoden die nodig zijn om uw kantoorpraktijk of afdeling goed te runnen.

3 november 2015

Wetswijziging executieveiling

Een *must* voor notarieel juristen die verantwoordelijk zijn voor veilingdossiers, maar ook voor ervaren medewerkers. Aan de orde komen de behandeling van de overgangswetgeving en de consequenties daarvan voor de praktijk en de eventuele gevolgen voor de 'internetveilingpraktijk'.

3 november 2015

Onderhandelen

Leer onder andere vaardigheden en tactische concepten om de doelmatigheid en het rendement van onderhandelingen te verhogen.

19 november 2015

Toegevoegde waarde van de notaris

U leert hoe u zich als notaris positiever kunt profileren. Deze training zal u helpen een meer gedreven en commerciële houding aan te nemen zowel binnen als buiten kantoor.

Dit is slechts een selectie uit het totale cursusaanbod. Voor meer informatie, inschrijven en het complete opleidingsaanbod: KNB, cursussen en congressen, telefoon 070 3307125, cursussen@knb.nl of NotarisNet/Opleidingen

VAN WEEGHEL DOPPENBERG KAMPS
NOTARISSSEN | JURISTEN | ADVISEURS

SPECIALISTEN VOOR GRENSOVERSCHRIJDENDE ZAKEN
NEDERLAND - DUITSLAND

- individuele adviezen voor ondernemer, particulier en adviseur
- gespecialiseerde juristen
- gekwalificeerde taalkennis
- internationaal netwerk

TELEFOON +31 (0)314 37 22 22 | E-MAIL info@vwdknotarissen.nl
INTERNET vwdknotarissen.nl vwdknotarissen.de
BEZOEKADRES Keppelseweg 1-3, 7001 CE Doetinchem

maaldrink notarissen

Rechtsbijstand aan (kandidaat) notarissen en notariële cliënten
op het gebied van benoemings- en protocol-procedures, notarieel tuchtrecht, dissociaties, aansprakelijkheidsrecht, en notarieel verwante rechtsgebieden, zoals onder meer erfrecht en huwelijksgoederenrecht.

Contactpersoon: **Mr G.L. Maaldrink**
Advocaat & Notarieel Jurist (oud-Notaris)
Van Bylandthuis
Benoordenhoutseweg 46, 2596 BC Den Haag
T 070 219 09 09 | M 06 53 163 979
E maaldrink@maaldrinknotarissen.nl
W www.maaldrinknotarissen.nl

OPLEIDING NALATENSCHAPSMEDIATION

Lossere familiebanden, echtscheidingen, tweede huwelijken en steeds grotere vermogens leiden in toenemende mate tot familieconflicten als de erfenis moet worden verdeeld. Ook het ontbreken van een testament – en anderzijds de trend van het steeds complexere testament met vele keuzemogelijkheden – maken de afwikkeling van een nalatenschap niet gemakkelijk. De nalatenschapsmediator kan hierbij een centrale positie innemen.

Wilt u meegroeien met deze ontwikkelingen en zich als mediator verder specialiseren? Schrijft u zich dan nu in!

Docenten:
mr. Annette M. van Riemsdijk
drs. George Smits
Else Marie van den Eerenbeemt
mr. Jacques de Waart
dr. mr. Fred Schonewille.

Locatie:
Kasteel de Vanenburg in Putten

Voor wie?
Notarissen, advocaten en andere professionals met een mediationopleiding en kennis van erfrecht.

Data:
7 en 8 oktober 2015
4 en 5 november 2015
25 en 26 november 2015

Opleidingspunten PE
MfN 45, KNB 45, VMN 39.
Voor andere beroepsgroepen zie onze website.

Voor meer informatie en/of de brochure:
Iris Ydema
020 - 205 02 51
i.ydema@resultadr.com
www.resultadr.com/NI

Stichting Nalatenschapsmediation

RESULT ADR
negotiation institute

AKSOS

de Velde Harsenhorst

- Administratie
- Salarissen
- Belastingen
- Rapportages
- Accountancy
- Advies

H.R. de Velde Harsenhorst FA
drs. K. de Lange AA

AKSOS
Financial Services

Voor notariaat en advocatuur...
...flexibiliteit in capaciteit

Groningen - Leeuwarden - Zwolle
www.aksos.nl - afs@aksos.nl - Tel. 038-4524280

A-SÍ TRANSLATIONS

Frenk J Klunder
Beëdigd tolk/vertaler Spaans en Engels
rbtv 2219

Postbus 569, 2501 CN Den Haag
T 06 5388 4282 E asi.translations@gmail.com

Notamail Jurisprudentieoverzicht
De Notamail/Notafax-aanvulling die u niet mag missen!

Actuele informatie is voor u van cruciaal belang, maar het vergt veel van uw kostbare tijd om op de hoogte te blijven van alle belangwekkende vakjurisprudentie. Met *Notamail Jurisprudentieoverzicht* ondersteunen wij u bij de selectie en analyse van essentiële rechtspraak.

Sdu UITGEVERS

Versijning: 2 x per maand
Bestel via www.sdu.nl/notariaat of bel (070) 378 98 80

Dienstweigering notaris bij ontbreken energielabel disproportionele sanctie

Notarissen moeten de verkoop van een huis blokkeren als de verkoper geen energielabel heeft. Dat vindt makelaarsvereniging VBO. De KNB heeft in 2012 de Tweede Kamer al laten weten dat dienstweigering van de notaris een disproportionele sanctie vormt die vooral de koper treft. Dienstweigering gebeurt alleen bij het voorkomen van zware overtredingen en misdrijven zoals vastgoedfraude, witwassen en misbruik van handelingsonbekwame mensen.

De KNB heeft in 2012 de Tweede Kamer al laten weten dat dienstweigering van de notaris een disproportionele sanctie vormt die vooral de koper treft.

Sinds 1 juli kan de Inspectie Leefomgeving en Transport boeten opleggen bij het ontbreken van een energielabel. Volgens Hans van der Ploeg, directeur van makelaarsvereniging VBO, is handhaving een probleem. De Inspectie werkt aan een methode die het gemakkelijker maakt om ook na de verkoop van een huis nog via internet een energielabel aan te vragen. Tot het zover is, handhaaft de Inspectie niet. Dit zei Van der Ploeg op BNR Nieuwsradio.

BETERE INFORMATIE

PvdA-Kamerlid De Vries is het met Van der Ploeg eens dat notarissen de taak van de Inspectie over kunnen nemen. Vereniging Eigen Huis is het niet eens met de kritiek. Vooral het idee om notarissen meer macht te geven, gaat volgens die organisatie veel te ver. Natuur & Milieu vindt ook dat blokkeren door de notaris te ver gaat. Wel vindt de organisatie dat huizenverkopers beter en meer informatie moeten krijgen over het energielabel, voordat ze een huis kopen.

Opnieuw een symposium voor alleen kandidaat-notarissen

Op 11 november organiseert de KNB opnieuw een symposium kandidaat-notarissen. Dit in samenwerking met de Commissie kandidaat-notarissen en Dirict. KNB-woordvoerder Nora van Oostrom-Streep opent het symposium. Zij bespreekt dilemma's die zich in de notariële praktijk voordoen en waar kandidaat-notarissen dagelijks mee te maken hebben.

Vervolgens is er de mogelijkheid om verschillende workshops te volgen op het gebied van 'omgaan met je werkgever', 'do's en don'ts van social media' en 'klantgericht werken in balans met je eigen integriteit'. Het symposium vindt plaats in Utrecht en is uitsluitend toegankelijk voor kandidaat-notarissen. Deelname bedraagt 299 euro. Dit is inclusief een diner en de borrel. Tevens krijgen kandidaat-notarissen vier PE-punten (management).

Aanmelden kan via [NotarisNet/Opleidingen of door een mail te sturen naar cursussen@knbn.nl](mailto:NotarisNet/Opleidingen@knbn.nl) vóór 21 oktober aanstaande.

COLOFON

Notariaat Magazine is een uitgave van de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) en publiceert nieuws en achtergronden over onderwerpen die het notariaat raken. Bij de KNB zijn ruim 1.300 notarissen en 1.650 kandidaat-notarissen aangesloten. Het blad wordt in een oplage van ruim 5.000 exemplaren verspreid onder KNB-leden en externe relaties. Notariaat Magazine verschijnt eenmaal per maand, met uitzondering van de maand augustus. De redactie van Notariaat Magazine is onafhankelijk en werkt op basis van een redactiestatuut. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden brieven en opinies in te korten.

Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie
Spui 184
Postbus 16020
2500 BA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3307111

Redactie: Mechtelt Lindenhovius (hoofdredacteur), Jessica Hendriks (redacteur), Joris Drost (redacteur), Clemens van Gessel (correctie)
Telefoon 070 3307170, **e-mail** nm@knbn.nl

Aan dit nummer werkten mee:
Lex van Almelo, Wilma van Hoeflaken, Roel Ottow, Tatiana Scheltema, Jolanda aan de Stegge, Berdine Vos-Vegter, Henriette van Wermeskerken

Redactieraad: Wouter Burgerhart, Bart van Gemert, Steven ten Hagen, Mark Jonker Roelants, Joyce Leemrijse, Hens Meengs, Anne-Marie Snel, Nora van Oostrom-Streep en Mariska Dalmijn-Verkooijen

Foto's: Truus van Gog
Omslag: Truus van Gog

Vormgeving:
Okapi. Corporate Identity Atelier

Uitgever: Sdu Uitgevers,
Peter Frissen
Prinses Beatrixlaan 116
2595 AL 's-Gravenhage
Postbus 20025
2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789571

Druk: Drukkerij Senefelder Misset, Doetinchem

Abonnementen: De abonnementsprijs bedraagt 116,03 euro per jaar (excl. btw en incl. administratie- en verzendkosten), prijswijzigingen voorbehouden

Abonnementenadministratie:
Sdu Klantenservice
Postbus 20014, 2500 EA 's-Gravenhage
telefoon: 070 3789880, fax: 070 3789783

Vanwege de aard van de uitgave, gaat Sdu uit van een zakelijke overeenkomst; deze overeenkomst valt onder het algemene verbintenissenrecht.

Advertentie-acquisitie: Sdu Mediasales,
Marieke van Wezel
telefoon: 070 3780705
e-mail: m.v.wessel@sdu.nl

ISSN: 1568-4121

© KNB/Sdu Uitgevers
Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervaardigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KNB. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen. Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

Antedateren raakt kern van notariële taak

Uitspraak: *gegrond met oplegging van een maatregel*

Casus

Op 26 november 2004 legt de fiscus beslag op de bedrijfsinventaris van X B.V. Op 29 november passeert (inmiddels oud-) notaris N de akte van oprichting van Y B.V. N stelt op 4 december een overeenkomst op, gedateerd op 1 oktober 2004, waarbij X B.V. haar bedrijfsinventaris verkoopt aan Y B.V. i.o. De overeenkomst is op 5 of 6 december 2004 ondertekend door B namens X B.V., A namens Y B.V. i.o. en N, die de overeenkomst tevens heeft voorzien van zijn notarisstempel. N is strafrechtelijk vervolgd wegens valsheid in geschrift wegens het antedateren van voormelde koopovereenkomst, met als strafverzwarende omstandigheid het schenden van een bijzondere ambtsplicht. Het hof heeft N veroordeeld tot een taakstraf voor de duur van 180 uur, indien niet naar behoren verricht te vervangen door 90 dagen hechtenis. Het hof heeft N vrijgesproken van de strafverzwarende omstandigheid dat hij als notaris zijn ambtsplicht heeft geschonden. De Hoge Raad verklaart in 2014 het cassatieberoep van N niet-ontvankelijk met toepassing van artikel 80a van de Wet op de rechterlijke organisatie. Per 1 januari 2014 is N op diens verzoek ontslag verleend.

Het oordeel

Gelet op het arrest van het hof, dat onherroepelijk is geworden, staat vast dat de oud-notaris zich schuldig heeft gemaakt aan het medeplegen van een strafbaar feit, te weten valsheid in geschrift. N heeft in zijn hoedanigheid van notaris een akte geanteteerd, (mede) ondertekend en voorzien van zijn notarisstempel. Daarmee heeft N gehandeld in strijd met hetgeen een behoorlijk notaris betaamt. De klacht is dan ook terecht gegrond verklaard.

Dat N is vrijgesproken van de strafverzwarende omstandigheid dat hij als notaris zijn ambtsplicht heeft geschonden, maakt het voorgaande

niet anders. Evenmin staat de strafrechtelijke vrijspraak op dit punt eraan in de weg dat het handelen van N in tuchtrechtelijke zin ernstig wordt aangerekend.

De Hoge Raad heeft in 2009 geoordeeld in een gelijk geval:

‘De strafbare gedraging, waarvan klager wordt verdacht, is een zeer ernstig strafbaar feit want raakt de kern van het werk van een notaris, in het bijzonder zijn maatschappelijke functie. Die functie komt onder meer tot uitdrukking in artikel 21 van de Wet op het notarisambt. Het eerste lid van dit artikel bepaalt dat de notaris verplicht is de hem bij of krachtens de wet opgedragen of de door een partij verlangde werkzaamheden te verrichten, behoudens het bepaalde in het tweede lid. Dit lid bepaalt onder meer dat de notaris verplicht is zijn dienst te weigeren wanneer naar zijn redelijke overtuiging de werkzaamheid die van hem wordt verlangd, leidt tot strijd met het recht of de openbare orde of wanneer zijn medewerking wordt verlangd bij handelingen die kennelijk een ongeoorloofd doel of gevolg hebben. De maatschappelijke functie van een notaris brengt met zich mee dat in het maatschappelijk verkeer vertrouwd moet kunnen worden op door hem opgestelde c.q. ondertekende stukken. Juist door dat vertrouwen in de bemoeiingen van de notaris pleegt er in het maatschappelijk verkeer een grote waarde te worden toegekend aan een door hem opgestelde overeenkomst. Zou bewezen verklaard worden dat klager zich in het kader van de uitoefening van zijn ambt schuldig heeft gemaakt aan valsheid in geschrift door een overeenkomst te antedateren dan zou dat ook ernstig afbreuk doen aan het ambt van notaris en de maatschappelijke functie van de notaris in het algemeen.’ Mede gelet op dit oordeel van de Hoge Raad acht het hof de aan de oud-notaris opgelegde maatregel van ontzetting uit het ambt passend en niet disproportioneel.

Het hof legt de maatregel ontzetting uit het ambt op

*Hof Amsterdam, 16 juni 2015
(ECLI:NL:GHAMS:2015:2279)*

Opmerking

Gezien de motivatie van de Hoge Raad is het bijzonder dat het hof geen aanleiding zag voor de strafverzwarende omstandigheid van het schenden van een bijzondere ambtsplicht.

HEMA notarisservice schendt zorgplichten notaris niet

Uitspraak: *ongegrond*

Casus

N heeft zich aangesloten bij de HEMA notarisservice door het sluiten van een overeenkomst met Novataris B.V., die een overeenkomst heeft met HEMA B.V. De HEMA treedt op als bemiddelaar bij het tot stand brengen van overeenkomsten tussen consumenten en de aangesloten notarissen. Aan de HEMA notarisservice zijn thans ongeveer honderd notarissen (ongeveer dertig notariskantoren) verbonden. De Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie (KNB) heeft een proefproces aangespannen om duidelijkheid te krijgen over de toelaatbaarheid van de HEMA notarisservice. De kamer voor het notariaat in het ressort Amsterdam heeft op 2 oktober 2014 (ECLI:NL:TNORAMS:2014:34) de klacht van de KNB over de HEMA notarisservice op één onderdeel (schending geheimhoudingsplicht) gegrond verklaard en de klacht voor het overige ongegrond verklaard. Het hof omschrijft uitgebreid de procedure van de HEMA-akte, onder meer waar het programma ‘maatwerk meldingen’ geeft indien de situatie van de cliënt afwijkt van de standaardsituatie.

De klacht

De klacht van de KNB omvat in hoofdzaak de volgende punten:

1. Onvoldoende mogelijkheden voor de notaris om de regie, zeggenschap en toezicht op de door de HEMA uitgevoerde werkzaamheden te behouden. Het opstellen en toezenden van de conceptakte(n) wordt ten onrechte niet door de notaris zelf gedaan. Door die werkzaamheden aan de HEMA over te laten en het voorlopig advies van de HEMA vooraf te laten gaan aan de beoordeling van de

situatie van de cliënt door een notaris, wordt niet in lijn met de verantwoordelijkheid en de zorgplicht van de notaris gehandeld.

2. Overtreding geheimhoudingsplicht. Aan deze verplichting kan in dit geval geen invulling worden gegeven, aangezien de gegevens niet aan de notaris worden verstrekt en de verwerking van persoonsgegevens aan een website van de HEMA wordt overgelaten. Daarbij wordt het beheer over die gegevens door anderen dan de notaris gevoerd.

3. Onvoldoende invulling aan zorgplicht notaris.

De inrichting van de HEMA notariesservice brengt mee dat de verplichting van de notaris om te controleren of de akte overeenstemt met de wil van partijen in het geding komt, nu een open inventarisatie van de behoefte en de situatie van de betrokken partijen door hem niet kan plaatsvinden.

4. Risico's ten aanzien van vrije en onafhankelijke wilsvorming.

De opzet van de HEMA notariesservice brengt mee dat de cliënt zich mogelijk laat sturen richting de goedkope standaardsituatie. Verder bestaat het risico dat een cliënt zich bij de notaris aan tafel niet vrij zal voelen alsnog vragen te stellen of wijzigingen door te laten voeren om zijn kosten tot de vooruitbetaling beperkt te houden.

5. Honorering, provisieverbod en onafhankelijkheid notaris.

De KNB betwijfelt of de honorering van de notaris (125 euro waarop in mindering komt een vergoeding aan de HEMA) voldoende is om te borgen dat de betrokken dienstverlening goed wordt uitgevoerd. Het provisieverbod wordt overtreden.

Het verweer

N motiveert uitgebreid zijn verweer en merkt ook op dat de KNB geen van de deelnemende notarissen heeft gehoord en evenmin onderzoek heeft gedaan naar de feitelijke gang van zaken met betrekking tot de naleving van de zorgplichten door de notarissen.

Het oordeel

Ad 1. Gesteld noch gebleken, is dat de door de HEMA-website gegenereerde toelichtingen en modellen onjuist of ongeschikt zouden zijn, zodat ervan uit wordt gegaan dat de kwaliteit daarvan

naar behoren is en de notaris niet tuchtrechtelijk verwijtbaar handelt door van deze modellen en toelichtingen gebruik te maken. Wel is er een gevaar dat cliënten vragen op de website verkeerd zouden kunnen invullen of door het beantwoorden van de vragen al in een bepaalde richting worden gedirigeerd. Dit stelt hoge eisen aan het gesprek met de notaris achteraf. Dit bezwaar moet worden afgewogen tegen bepaalde voordelen voor de consument die in een standaardsituatie zijn zaken tegen een laag tarief kan regelen, terwijl anders voor hem de drempel om een notaris te benaderen (te) hoog was geweest.

Ad 2. N heeft aangevoerd dat de HEMA notariesservice in een beveiligde omgeving wordt aangeboden via de website van de HEMA en de website is voorzien van een SSL-certificaat, zijnde een protocol dat dient als beveiliging voor het uitwisselen van gegevens op internet. De door de cliënt verstrekte gegevens worden geplaatst op een aparte server van een webhoster. Dat de geheimhouding slechts voldoende gewaarborgd is indien de gegevens worden geplaatst op een aparte server die alleen voor de met de HEMA samenwerkende notarissen toegankelijk is en wordt beheerd door een entiteit waarin alleen zij zeggenschap hebben, zoals de kamer heeft overwogen, voert naar het oordeel van het hof te ver. Immers is het in de notariële praktijk gebruik dat cliëntgegevens geautomatiseerd worden opgeslagen al dan niet in de *cloud*, waarbij redelijkerwijs niet de eis gesteld kan worden dat het beheer van de server onder rechtstreekse zeggenschap van de notaris moet worden uitgevoerd en mitsdien niet aan derden mag worden uitbesteed onder de werking van een algemeen aanvaard beveiligingsprotocol.

Ad 3. en 4. De notaris mag er in beginsel van uitgaan dat de cliënt de vragen naar waarheid beantwoordt. Dat de cliënt opzettelijk onjuiste antwoorden zou kunnen geven om als standaardgeval te worden gezien, terwijl hij dat niet is, lijkt een door KNB gezocht bezwaar. Als dat al het geval zou zijn, dan zal dit aan het licht kunnen komen bij de *Belehrung* door de notaris. Het hof weegt mee dat de cliënt(en) in persoon bij de notaris verschijnt/verschijnen en dat het gaat om standaardakte(n).

Ad 5. Evenals de kamer acht het hof het niet gewenst om de door de notaris

verstrekte informatie over het aandeel van de opbrengsten dat aan Novataris en de HEMA toekomt in de beslissing weer te geven, aangezien het concurrentiegevoelige informatie betreft.

Van provisie is geen sprake, omdat niet de HEMA of Novataris de notaris kiest waar de akte zal worden gepasseerd, maar de cliënt zelf de keuze maakt uit de op de website vermelde notarissen. De kamer heeft verder overwogen dat voor het geval het provisieverbod ruimer zou worden uitgelegd, in die zin dat al zou worden aangenomen dat van provisie gesproken zou kunnen worden als wordt deelgenomen aan een samenwerkingsverband waarin de kans bestaat dat cliënten een deelnemende notaris kiezen, het volgende geldt. Vaststaat dat de HEMA en Novataris bij de notaris niet alleen cliënten aanbrengen, maar ook diensten verlenen, te weten: het leveren van de software van de site, de technische ondersteuning van de site en de marketing (de HEMA) en het ontwikkelen/bijhouden van de modellen van de akten en de vragen, toelichtingen en adviezen op de site (Novataris).

Op grond van hetgeen de notaris heeft aangevoerd, is aannemelijk geworden dat de onafhankelijkheid van de notaris voldoende is gewaarborgd. De KNB gaat op dit punt uit van aannamen, waarvoor elke concrete onderbouwing ontbreekt. Uitgangspunt blijft dat de notaris vrijwillig de keuze maakt om aan dit samenwerkingsverband deel te nemen en die deelname kan staken. Verder is aannemelijk geworden dat de notaris zijn kerntaken in vrijheid kan uitvoeren.

Het hof verklaart de klacht ongegrond

Hof Amsterdam, 16 juni 2015

(ECLI:NL:GHAMS:2015:2270)

Opmerking

Een klinkende overwinning voor de HEMA-notaris, waarbij het hof aantekent dat de notaris bij het passeren wel bijzonder alert moet zijn om zich goed te kunnen kwijten van alle notariële zorgplichten.

Op NotarisNet zijn naast bovenstaande uitspraken ook andere tuchtuitspraken te lezen. Nadere informatie: KNB (nm@knb.nl)

Recent benoemd tot notaris

Amsterdam (in associatie met Zuidbroek) mevrouw **mr. C.C. Smid-Jorna**, kandidaat-notaris (1997);

Amsterdam (in associatie met Zuidbroek) mevrouw **mr. A-M.G.C. Struycken-van Daelen**, kandidaat-notaris (1994); **'s-Gravenhage** (protocol mr. R. Pfeiffer) mevrouw **mr. M. van Reigersberg Versluys**, kandidaat-notaris (2005).

Aangewezen tot toegevoegd notaris

Amsterdam (protocol mr. J.W.A. Schenk) m.i.v. datum beëdiging **mr. W.E.P. Gerbers**;

Nijkerk (protocol mr. R.T. van der Weij) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. I.M.H. van der Zon**;

Arnhem (protocol mr. J.J.H. Wijnmaalen) m.i.v. datum beëdiging mevrouw **mr. A.D. Bisseling**.

Eervol ontslag op verzoek

mr. M.D.P. Anker, notaris te **Amsterdam**, m.i.v. 1 augustus 2015;

mr. M. Huberts, notaris te **Coevorden**, m.i.v. 1 augustus 2015;

mr. C.W. van Houdt, notaris te **Barendrecht**, m.i.v. 3 augustus 2015.

Toewijzing protocol

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie heeft besloten het protocol en de overige notariële bescheiden van: **mr. J.R.E. Slart**, tot 3 januari 2015 notaris te Leeuwarden, m.i.v. 1 juli 2015 toe te wijzen aan mevrouw **mr. M.N. Bos**, notaris te **Leeuwarden**;

mr. D.A. Spek, tot 15 januari 2015 notaris te Leusden, m.i.v. 1 juli 2015 toe te wijzen aan **mr. M.R.E.M. Magnée**, notaris te **Leusden**;

mr. J.P.A. Wortelboer, tot 15 december 2014 notaris te Bedum, m.i.v. 1 juli 2015 toe te wijzen aan **mr. T.J. de Vries**, notaris te **Groningen**;

mr. B.E. van den Berg, tot 22 december 2014 notaris te De Bilt, m.i.v. 1 augustus 2015 toe te wijzen aan **mr. F.E. van Beek**, notaris te **De Bilt**.

Wijziging plaats van vestiging

Bij besluit van de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie zal de notariële plaats van vestiging van: **mr. P.J.A. Goedvolk**, thans notaris in de gemeente Rotterdam, m.i.v. 1 september 2015 gewijzigd worden in de gemeente **Amsterdam** met behoud van zijn huidige protocol;

mr. J. Wieringa, thans notaris in de gemeente Haarlem, m.i.v. 1 maart 2016 gewijzigd worden in de gemeente **Heemstede**.

Overleden

Op achtenzeventigjarige leeftijd op 15 april 2015 **mr. H.A.A. van Hazendonk**, oud-notaris te **Losser**.

Op eenennegentigjarige leeftijd op 21 mei 2015 **A.F. Schut**, oud-notaris te **Alkmaar**.
Op negenentachtigjarige leeftijd op 17 juli 2015 **mr. H. Nijenhuis**, oud-notaris te **Amsterdam**.

Op vijfenvijftigjarige leeftijd op 8 augustus 2015 mevrouw **mr. J.E. Teeuwssen**, oud-notaris te **Doetinchem**.

Koninklijke onderscheiding

Ridder in de Orde van Oranje Nassau **mr. A.W.O. Jansen**, tot 1 juli 2015 notaris te **Arnhem**.

Anne-Marie Struycken

Anouk Bisseling

Cindy Smid

Irma van der Zon

Maria van Reigersberg

Willem Gerbers

Verzoek vanuit de zaal

Het notariaat is veranderd. Het is moderner en ook op een bepaalde manier soberder. Ik realiseerde me deze week dat dit niet alleen geldt voor de dagelijkse praktijkvoering van de notaris.

CONGRESWEBSITE

Het KNB-congres staat over een aantal weken op de agenda. Heel kantoor heeft zich opgegeven via de congreswebsite. Dit is gemakkelijk, snel, goedkoop en van deze tijd. Ook het programmaboekje kun je downloaden van de site. Nog maar een paar jaar geleden ontvingen we een glossy programmaboekje over de post met daarin een aanmeldingsformulier dat je (met de hand) moest invullen en terugfaxen(!).

EETTENT

Traditiegetrouw wordt er deze week een grote tafel bij een restaurant gereserveerd zodat de borrel, later die avond, niet met een lege maag hoeft te beginnen. De bodem moet gelegd zijn. Waar het enkele jaren geleden nog een sterrenrestaurant met wijnarrangement moest zijn, eten we dit jaar – net als vorig jaar – in een studentikoos eettentje waar de daghap samen gaat met een lekker biertje. Het zal weer net zo gezellig, of misschien wel gezelliger worden, dan in de restaurants waar het servet op je schoot werd gelegd.

VRAGEN

Het congres zal ook niet meer (ieder jaar) wetenschappelijk zijn. Dat is ook een duidelijke verschuiving naar het moderne. Ik vind het allemaal goed, het is heel prettig zelfs, maar ik heb nog één verzoek (mede namens vele andere collega's, geloof me): Beste collega's met een voorliefde voor het stellen van vragen tijdens het congres, willen jullie alsjeblieft alleen vragen stellen die ertoe doen en de vragen kort en bondig formuleren? Dan houden we de vaart er lekker in en blijft iedereen wakker. Veel dank alvast!

Kano

Drie kandidaat-notarissen schrijven bij toerbeurt de Kanocolumn. Elke maand doet een van hen verslag van de belevenissen en ervaringen als kandidaat-notaris. Om vrijuit te kunnen schrijven, ondertekenen ze de column slechts met 'Kano'.

PLEIT 2015

DE KENNISDAG
OVER ICT VOOR
DE JURIDISCHE
PRAKTIJK

PLEIT2015

6 OKTOBER 2015

DE FABRIQUE, UTRECHT

BEKIJK HET COMPLETE **PROGRAMMA** EN
SCHRIJF U DIRECT IN VIA WWW.PLEIT.NL

ALLE ICT HOOFDTHEMA'S OP 1 DAG

PLEIT2015 IS DE KENNISDAG OVER ICT VOOR DE JURIDISCHE PRAKTIJK. IN DRIE JAAR TIJD IS PLEIT UITGEGROEID TOT EEN TOONAANGEVEND EVENT OVER ICT. TIJDENS PLEIT2015 KOMEN ACTUELE ONTWIKKELINGEN AAN BOD (NATIONAAL EN INTERNATIONAAL), ZOALS DE DIGITALISERING VAN DE RECHTSPRAAK (PROJECT KEI), DE MELDPlicht DATALEKKEN, EFFICIËNT DIGITAAL WERKEN, DIGITALE VAARDIGHEDEN, PRIVACY EN IT BEVEILIGING. PLEIT2015 IS KOSTELOOS TOEGANKELIJK VOOR ADVOCATEN, NOTARISSEN, DEURWAARDERS EN MEDEWERKERS VAN DEZE KANTOREN. AANMELDEN IS NIET VRIJBLIJVEND. BENT U VERHINDERD, DAN DIENT U ZICH AF TE MELDEN.

Digitaliseren

IT Beveiliging

IT Kennismanagement

Kostenefficiëntie

Wet- & Regelgeving

PLEIT.NL/BLOG

PLEIT PUBLICEERT IN SAMEN-SPRAAK MET DE ADVOCATENWIJZER VERSCHILLENDE BLOGS OVER ICT EN RECHT. VOOR EN NA HET EVENT BIEDT PLEIT2015 ZO EEN BOEIEND KENNISPLATFORM VOOR DE JURIDISCHE PRAKTIJK. MEEBLOGGEN? MELD U AAN VIA PLEIT@DEADVOCATENWIJZER.NL.

PLEIT2015 BIEDT PODIUM AAN INNOVATIE AAN ICT KENNISDELERS EN JURIDISCHE PROFESSIONALS MET VISIE EN EEN VERHAAL

Dutch Legal Tech
Startup Awards

LEGAL TECH STARTUP AWARDS

Stem op innovatieve, veelbelovende startups die een bijdrage (kunnen gaan) leveren aan de technologische ontwikkelingen binnen de juridische sector.

www.legaltechstartupawards.nl

GA ZELF AAN DE SLAG

Geen enkele IT ervaring? Redelijk op de hoogte? ICT beheerder? Leer zelf hacken in het hacking lab. TSTC biedt opdrachten van verschillende niveaus. Daag uzelf uit en ervaar tot welk level u komt.

HOOFDSPONSOR

ALS HOOFDSPONSOR DRAAGT DE LEXXYN GROEP BIJ AAN DEZE KENNISDAG. DE LEXXYN GROEP VOORZIET IN DE VOLLEDIGE ICT-BEHOEFTEN VAN ADVOCATEN, NOTARISSEN EN DEURWAARDERS. DE GEBUNDELDE ERVARING VAN DE PARTNERS MAAKT DE LEXXYN GROEP TOT DÉ KENNISPARTNER VOOR KLEINE, MIDDELGROTE EN GROTE ONDERNEMINGEN IN DE JURIDISCHE SECTOR. MEER INFORMATIE: WWW.LEXXYN.NL

SPONSORSESSIES

ICT PRODUCTEN EN DIENSTEN ZIJN ONMISBAAR IN UW DAGELIJKSE WERK. MAAK OP PLEIT2015 KENNIS MET ICT SPECIALISTEN. DE HELE DAG ZULLEN ER DEMO'S, TRAININGEN EN KORTE INSPIRATIESESSIES ZIJN VAN 30 MINUTEN. NEEM PLAATS OP DE TRIBUNES EN DOE DIRECT NIEUWE KENNIS OP. PLEIT2015 IS ZIEN, DOEN EN BELEVEN... EN VOORAL ZELF ERVAREN!

KEYNOTE PLEIT2015

Nishan DeSilva

Sr. Director Legal Technology Evangelism Strategy,
Microsoft Legal and Corporate Affairs.

Nishan DeSilva will elaborate on Microsoft's view on how legal professionals will use technology to transform their current business processes and embrace new ways of working by addressing key questions.

PO- & PE-PUNTEN

Meer informatie over PO- en PE-punten vindt u op www.pleit.nl

APP

Download na aanmelding direct de PLEIT2015 app. Alle praktische info, het programma, de bezoekerslijst en uitgebreide netwerkoverties altijd bij de hand.

ICT INNOVATIEZAAL

Wat gebeurt er als u een linkje in een SPAM-mail aanklikt? Deze en andere vragen legt u voor aan de specialisten van de ICT Helpdesk. Of kijk live mee.

MET MEDEWERKING VAN:

Contentworker
by Formpipe

De Advocatenwijzer

ING

Dirkzwager

Hiil

ICTRECHT

bigHand
Get more done

Clip Consultants

Cloud Concept

devoon

epona

helder
telecom

ict concept.

I-FourC

trivium
software bv

Niehoff Werning & Kooij
financieel adviseurs voor advocatuur en notariaat

Eenpitter?

Je doet in je eentje het werk van vijf man.

Daarin ben je geen uitzondering, want meer dan de helft van de advocatenkantoren is een eenmanszaak.

Door al die activiteiten staat het checken van je persoonlijke situatie vaak onderaan de To Do List.

Onverstandig, want juist als eenpitter ben je extra kwetsbaar. Door uitval bij ziekte bijvoorbeeld. En hoe zit het met je pensioen? Werken is leuk, maar je wilt toch ook ooit stoppen.

Het begint met het inventariseren van de financiële risico's. Vraag advies, of nog beter; laten we samen een plan maken.

Dan hoeft je dat in ieder geval niet alleen te doen...

www.nwk.nl

